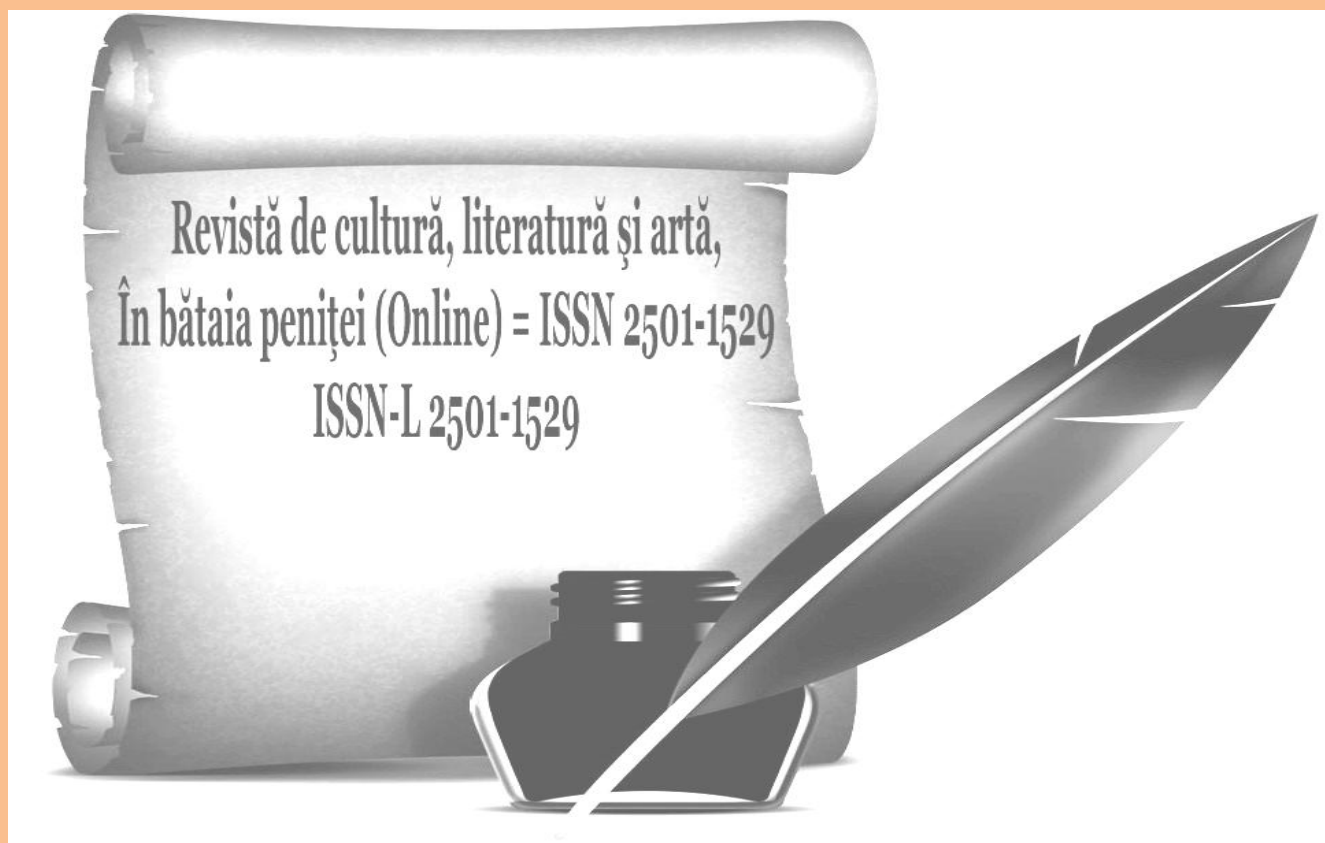

În bătaia peniței

Anul VI, Nr. 1 (21) / 2021 / (Lunile: ianuarie – februarie - martie)

**Foto 1: (Tatăl elevei, Iulia Vasile, desenat de aceasta în timp ce schițează un tablou)
Foto 2, autor Vasile I. clasa a V-a, Șc. Gimnazială Nr. 3, Oțelu Roșu**

În bătaia penitei

Revistă de cultură, literatură și artă,
În bătaia penitei (Online) = ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Fondată la Caransebeș, în ianuarie 2016,
de Ana-Cristina POPESCU în colaborare cu
Adrian POPESCU,
Ion TURNEA și Simona Petronela MÎȚU.

-apare trimestrial-

Nr. 2 (22) / 2021 va apărea în luna IUNIE

Colectivul redacțional:

Redactor-șef: Ana-Cristina POPESCU

Redactori:

Melania Rusu CARAGIOIU
Adrian POPESCU
Ion TURNEA

Redactori asociați:

Radu Botiș
Adrian CRÂNGANU
Mariana STRUNGĂ

Secretar de redacție:

Simona Petronela MÎȚU

Colaboratori:

Valentin BUSUIOC
Antuza Valentina DÂRLEA
Romulus FRÎNCU
Ana GHIAUR
Ioana-Gerlinde LUNGU GRASZL
Maria IEVA
Andrada Brîndușa KESZEG
Mario Marco MIHĂILĂ
Lucia Elena POPA
Manuela DĂNESCU PROCOIAN
Simona Gabriela ȚÎRU
Andrușa R. VĂTUIU

Tehnoredactare: Ana-Cristina POPESCU

Responsabilitatea privind conținutul materialelor
publicate în revista „În bătaia penitei” aparține strict
autorului care semnează textul.

Materialele se pot trimite la adresele:

inbataiapenitei@yahoo.ro

Elzumina@yahoo.com

Adresa redacției:

str. 1 Decembrie, bl. 4, sc. A, ap. 18, loc. Caransebeș,
cod. 325400,
jud. Caraș Severin, România.
Tel. 0766293724, 0736942924
www.inbataiapenitei.elzumina.ro
<http://blogul.elzumina.ro/>

Ana – Cristina Popescu,
în viziunea elevei Alina Ioana VASILE,
clasa a V-a, Școala Gimnazială Nr. 3, Oțelu Roșu

În bătaia penitei

ESEU

Prof. Ioan ANDREICA

La gând cu Eminescu

Drumul iubirii către creația eminesciană începe undeva la prima posibilitate de a citi în clasele primare unde am deslușit versurile din poezia „Ce te legeni?”. Mai rar elevi și oameni care să nu fi citit această poezie. Apoi au urmat celelalte poezii și scrieri. De atunci și până acum, nu e vorba numai de timp, ci și de un oarecare stadiu cultural, creația eminesciană a fost mereu întrebări și răspunsuri imaginare. Încă îl mai spionez pe Eminescu în intimitatea lui, sufletul lui, conștiința sa și de ce nu în genialitatea lui, pentru că el este cel fără de tehnici, el a scris totul printr-un har sau duh revărsat asupra lui. De câte ori doresc elucidarea unei enigme literare sau modele literare, mă întorc la Eminescu, îl caut pe Eminescu, el e prietenul meu, e învățătorul meu, e contemporanul meu. Nemaipomenit de multe sunt spațiile în care îl caut și mă întâlnesc cu Eminescu, uneori mă doare atâta deranj, dar a intrat în ființa mea ca o mântuire existențială. Mai întâi mă întreb ce aș fi fost eu fără el, modelul lui, gândirea sa și vizualizarea lui. Poate pentru că sunt de-a lui, nu am găsit alt spațiu mai potrivit decât cel eminescian. Sigur domeniile cuceririi culturii și științelor sunt infinite, asta nu înseamnă că neglizhez alte concepte, dar ca bază încă mai prefer mentalitatea sa științifică, literară, filozofică și încerc să percep universul, harul și sacrificiul lui. Pentru că a venit, a trăit tocmai când poporul român era la răscrucea sa și a avut nevoie de el, Eminescu cu întreaga muncă și creație sigur este o piatră de temelie a identității noastre naționale. Încă mă mai refugiez în creația sa de la „Făt frumos din lacrimă” până la „Geniu Pustiu”.

Diana-Corina CHEȘA

Medalion comemorativ – Mato Zoe

Motto ;

**“ Se sting zăpezile în calea ta !
Copiii îți aduc , prinos odoare
Cântecul inimii de ziua ta,
Iubită mamă, mamă-nvățătoare !**

A fost odată ca-n povești...Da ! Numai așa pot începe poveștile despre învățătoare, acele zâne mame care veghează și îndrumă calea copiilor – pitici.”

Așa începea în urmă cu 17 ani articolul scris de doamna învățătoare Mato Zoe, în ziarul “Mileniu III”.

Absolventă a profilului de învățători pasionată de literatură și arte frumoase, doamna Mato Zoe, s-a gândit să vină cu ceva nou în viața culturală a orașului Caransebeș, redactând ziarul mai sus menționat.

Cu rubrici permanente, dedicate foștilor învățători, “ Mersi, pardon, scuzați”, rubrici care conțineau modele de lucru pentru mâini dibace , sub îndrumarea colegelor de la Școala Generală nr.1 din Caransebeș; era un ziar dedicat copiilor

La început a fost greu, făcea drumuri Caransebeș - Lugoj din finanțele proprii. Apoi, a fost nevoie să apeleze la susținerea din partea părinților pentru a plăti tehnoredactarea și tipărirea. În afară de aceasta, organiza spectacole cu ocazia zilei de 8 Martie – ziua mamei.

A făcut ilustrația și coperta la cartea dl Gheorgheosu și a contribuit la elaborarea imnului orașului Caransebeș.

În afară de totate acestea, doream să îi mulțumesc în acest fel, fostei mele vecine din copilarie și prietenă de familie. Nu voi uita niciodată ce a făcut pentru oraș.

În bătaia penitei

Melania Rusu CARAGIOIU

POEZIE

DOCHIA ȘI ZILELE DE MĂRȚIȘOR
Amusetă și folklor

1

Astăzi Baba Dochia
Și-a schimbat iar rochia,
Fiindcă prea era de lână
Și-o credeau prea mulți bătrână!

2

A luat iie cu altițe
Cusute în cruciulițe
Și cu pui de borangic,
Tors în vară, pe colnic...

3

Doamne sfinte, ce mai iie!
Albă ca o colilie,
Amintind de tinerețe
Și de vremi cu alte fețe!

4

Cântă-n crâng întâia mierlă:
Să ne scuturăm de sperlă
Să stingem focul din vatră:
De-acum vântul nu mai „latră”!

5

Și-a pus Dochia busuioc
Să-i țină de mult noroc,
Iar în păr un fulg de nea-
Știe ea, ce știe ea...

6

Azi era un soare-n cer,
Încălzind la roșu-un fier
Ce fusese pus la poartă,
Crezând Primăvara moartă!

7

Dochia... și nouă cojoace,
Dar cum să le mai îmbrace?
Vrea să păcălească-o lume
Că vin zile calde, bune...

8

Însă ursul -brun-de munte,
Bătrân, cu urechi cărunte,
Când s-a scuturat ODATA
Răspândind îngheț și zloată
A -nțepenit turma toată!

9

Dochia-n iie și opreg
a făcut un sloi întreg,
Dar a rămas babă rea:
Taie apa la cișmea,
Și îngheață ghiociei
Când încep să zburde mieii.

Tot pe Ceahlău stă și azi
Cu oile lângă brazi-
Movilițe tari de stean,
Dar: ÎNVIE!!! AN DE AN!

În bătaia penitei

Irina Lucia MIHALCA

Așteptarea...

Așteptarea

e atunci când ai auzit că-n piept îți arde dorința de tine,
hai, smulge durerea din floarea tăcerii, durerea care-i umbrește ochii,
te uiti în jur și vezi cum brațele cuprind doar neantul,
un vis, o lume spectrală în care te pierzi în apa vie a iubirii,
chiar dacă pământul de sub tălpile noastre se mișcă,
asemeni nisipurilor mișcătoare,
în aer dispari dacă nu te simt lângă mine,
un vis inspirat din repetare,
face parte din tine,
înăuntru îl simți, renăscându-te.

Da, iubitul!

Ține-mă, să nu-mi dai drumul!

Dincolo de marginile lumii se revarsă speranțele ei.

Noi suntem viața, noi suntem apa vie

cu tainele luminii

în aventura cunoașterii,

lutul facerii, fericit în roua iubirii!

Flux și reflux

Un spațiu al liniștii e intact, soarele se ascunde în noapte,

o clipă magică e suspendată, încă, în așteptare,

cu picioarele goale m-am plimbat prin timp

și în palma grădinii

mi- a răsărit trandafirul dimineții.

În inima furtunii devastatoare ieși din tipare,

fericirea te surprinde, vorbim unii cu alții,

te joci cu roluri diferite, le inversezi,

te așezi și privești în perspectivă,

în timp ce visele

zboară în haos,

împrăștiate peste tot,

răspunsul se naște din adânc,

o șoptă, o chemare

abia se-aude: “ liniștește-te,

toate au o intenție,

chiar dacă nu o vei cunoaște niciodată.”

Un vis de rouă te surprinde, din ochii tăi se întoarce,

lași lumea în urmă, gândurile s-au emis deja,

corpurile s-au mișcat deja, cuvintele s-au vorbit deja,

sunetele s-au auzit deja,

acest flux s-a produs deja,

dar te însoțește,

se răsuțește până

se desprinde și ultima legătură.

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE

Pr. Romulus FRÎNCU

Învățătorul Augustin Pop Bociat (1875-1935)¹

Învățătorul Augustin Pop Bociat s-a născut în comuna Băuțar la data de 8 ianuarie 1875. A fost fiul preotului Andrei Pop Bociat (1847-1911) din Băuțarul Superior (paroh 1874-1911). A urmat școala primară în satul natal și în Hateg, pentru ca mai târziu să urmeze cursurile Preparandiei Greco-Catolice din Oradea. Devine învățător, profesând în Mintia înainte de Unire, iar ulterior în Vulcan, Băcia, Bârcea Mică, Batiz.²

A fost deputat în Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia, organismul legislativ reprezentativ al „tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească”, cea care a adoptat hotărârea privind Unirea Transilvaniei cu România, la 1 decembrie 1918. Ca deputat în Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia, a fost delegat al Cercului Electoral Deva.³

S-a pensionat în anul 1935, după 40 de ani de serviciu ca dascăl. A fost un bun educator, desfășurând o bogată activitate în satele unde a fost învățător. A fost căsătorit cu Eugenia Degan (1884-1977), având trei fete: Viorica, învățătoare, căsătorită cu învățătorul Eugen Voicu, Eleonora, învățătoare, căsătorită cu învățătorul Aurel Panțuru și Valeria-Septimia, contabilă, căsătorită cu profesorul Victor Ioan Oprișiu, totuși stabiliți în Deva. A trecut la Domnul în Deva, unde este înmormântat.⁴

¹ „Augustin Pop Bociat – Wikipedia” https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Augustin_Pop_Bociat

² Ioan I. Șerban, Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, Nicolae Josan, Dicționarul personalităților Unirii. Trimișii românilor transilvăneni la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, 2003, p. 194;

³ Ibidem, p. 195;

⁴ „100 DE ANI DE LA MAREA UNIRE. ZECI DE HUNEDORENI AU PARTICIPAT LA ACEST EVENIMENT ÎN URMĂ CU UN SECOL (IV) – Servuspress” https://www.servuspress.ro/100-de-ani-de-la-marea-unire-zeci-de-hunedoreni-au-participat-la-acest-eveniment-in-urma-cu-un-secol-iv_162613.html

PROZĂ

Lucia Elena POPA

POPAS ÎNTR-O GARĂ

Întâmplarea a făcut să se oprească în Vlădiceni pentru două ore și jumătate, neavând legătură directă spre Piatra Olt. Era destul de nemulțumit că va pierde vremea într-o gară anostă. Nici nu auzise până acum de Vlădiceni. Plictisit, Vlad începu să se plimbe pe peronul gării pavat cu plăci de gresie gri cu modele geometrice. La distanțe egale, erau încastrate în pământ vase mari de flori. Petunii de toate culorile decorau suprafața vazelor, absorbind în ele lumina soarelui de mai. „E destul de curat și de pedant”, își spuse Vlad. Când ridică ochii, văzu etajul clădirii gării. Construcție cu ornamente simple și mușcate atârinate în exterior, la geamuri. Mai ales mușcate roșii. Vlad zâmbi, plăcut impresionat. Zâmbeau și mușcatele. Parcă i se stârnise interesul și-i pierise plictiseala. De o parte și de alta a clădirii, își acordau culorile, tăind curajos lumina, rondouri galben-portocalii de crăițe, salvie roșie și tufănele viorii, așezate în straturi concentrice. O cală roșie imensă trona în mijloc, aruncând reflexe în toate direcțiile, ca niște lasere. De jur-împrejur – gazon bine îngrijit. „Parcă ar fi o vilă de locuit, nu o gară” – se gândea uimit Vlad.

Se întoarse pe peron. Mai făcu câteva ture, apoi se așeză pe o bancă, la umbra unui tei uriaș, acoperit de mirosul florilor îmbălsămate. Peste câteva minute, lângă el se așeză un bătrân. Discuția s-a legat imediat, bătrânul era tare vorbăreț.

-Sunteți în trecere pe aici, nu? – îl abordă bătrânul. Apoi se prezentă: sunt Miron Iordache. Vlad avea în față un bătrânel mărunț și slab, cu părul cărunt și mustață, ușor adus din spate, dar foarte vioi și volubil. Oltean vorbăreț.

-Vlad Georgescu – îi întinse mâna călătorul. Apoi veni întrebarea următoare: Sunteți de prin zonă?

-Da, locuiesc într-un sat apropiat. Aștept un tren spre Piatra Olt.

-Ce bine, înseamnă că așteptăm același tren! – făcu remarca Vlad. Apoi continuă. Nu m-așteptam să găsesc o gară mică din Oltenia așa de bine îngrijită! Chiar sunt impresionat să văd că oltenii sunt atât de harnici și cu mult bun-gust!

-Sigur că noi, oltenii, suntem harnici, dar gara asta..., așa cum se observă, este ceva peste spiritul nostru gospodăresc, așa putea spune. Gara asta are o istorie, poartă amprenta trecerii pe aici a unui om deosebit...

-De unde știți, l-ați cunoscut? Sau ați auzit ceva despre el?

-Vino cu mine înăuntru, să-ți arăt ceva. Tot avem timp.

-Sigur, să mergem! – veni repede răspunsul lui Vlad.

Intrară în sala principală a gării. O încăpere mare și înaltă, pavată cu plăci mari de ceramică. Era aproape goală, se auzea ecoul pașilor venind, parcă, de departe. De jur-împrejur – bănci pentru călători, pe pereți – obișnuitele tablouri din gări. Dar central, deasupra afișajului electronic, se găseau trei fotografii mari, tablouri. Bătrânul ridică degetul, arătând spre cel mai mare, din mijloc. Tabloul înfățișa un grup de oameni așezați la o masă festivă.

-Uite, îi arată bătrânul, cel din mijloc, în uniformă de ceferist, el e, Teodor Panait! Șeful de gară de la care a pornit, crescând apoi, imaginea de astăzi a gării din Vlădiceni!

Din fotografie îi privea un bărbat impunător, cu trăsături energice, ochi luminoși, față expresivă, nas acvilin – chip desprins, parcă, de pe frontispiciul unui templu antic grecesc.

-Da, arată mândru și impunător. Îi știți povestea? Ați auzit de el?

-Nu numai că am auzit, l-am și cunoscut. Sunt băiatul surorii lui!

În bătaia penitei

Cum vorbeau așa, deodată bătrânului i se păru că imaginea lui Teodor Panait se desprinde din tablou, venind eteric spre ei.

-Uite, continuă bătrânul uimit, nevenindu-i să creadă, e aici, vine spre noi, umple sala cu aura lui! Cred că...vine să-mi răscolească amintirile...

-Vă rog mult, povestiți-mi despre el, avem timp! - s-a grăbit Vlad să-l roage, ca și când n-ar fi auzit vorbele tremurate ale bătrânului.

S-au așezat pe o bancă în sală. Bătrânul Miron tăcea parcă intimidat. Din când în când șoptea: „E aici, e aici...”. Vlad a înțeles. Domnul Panait, cu puternica încărcătură energetică a personalității sale, venise la ei coborând din memoria timpului. Deschiseseră un portal, chemându-l cu degetul întins către tablou... Pasămite îi era foarte drag acest meleag, dacă o simplă chemare a fost de ajuns să-l aducă înapoi aici, pentru răstimp.

-Haideți, domnule Miron, lăsați-vă stârnit de imagine. Povestiți! Sunt și eu atât de nerăbdător să aflu povestea lui de viață.

-Da, bine, să încep... Interesant, totul îmi apare în fața ochilor, de parcă aș fi fost martor al întâmplărilor!

.....
Îl văd în orașul din Banat, unde și-a început cariera ca șef de gară, gata să înfrunte lumea. Absolvisese Academia Comercială, urmând drumul strămoșilor greci bine inițiați în comerț. Doar străbunicul său era grec. Aici s-a și căsătorit. Dar iată, o lovitură puternică din partea regimului comunist îl determină să plece. Poate nu era acolo locul său! Nu s-a descurajat. S-a reîntors pe meleagul natal. Sub aerul familiar al Olteniei, unde vântul bate pe note pătimașe, cresc temple de oameni simpli, cu inima largă. S-a instalat la Vlădiceni, tot ca șef de gară. Uite, eu am cunoscut această gară încă dinainte de venirea lui. Îți pot spune că era o ruină! Dar el a reabilitat-o, i-a dat o față demnă de el, apoi de locuitorii de aici, căci locul oglindește personalitatea omului. Și locuința familiei sale din gară, implicit, a devenit confortabilă. Și grădina, și curtea. S-a văzut că este mâna unui om întreprinzător. Deși încă tânăr, Panait avea clasă, autoritate, era firesc să se remarce în față întregii comunități, să fie îndrăgit și respectat în întreaga localitate. Nu era doar un șef de gară. Era și un om al comunității locale din Vlădiceni, implicat, gata de ajutor, prieten al tuturor intelectualilor.

Vlad se imagina pe sine plimbându-se prin clădirea renovată, cu mobilă nouă și balcon închis. În acele vremuri puține familii de la sat trăiau în confort. Poate strămoșii lui greci i-au insuflat mândria de a se remarca și spiritul gospodăresc aproape instinctiv... I se părea că frumusețea grădinii și a zonelor verzi din preajma gării sunt reverberații binefăcătoare ale sufletului generos al omului Teodor Panait...

-Îmi apare acum în față ostentativ, continuă bătrânul, vrea, parcă, să-l văd neapărat! Iată-l! Permanent pedant la îmbrăcăminte și atitudine, la serviciu și în afara lui. Uniformă impecabilă, ca o carte de vizită, pantaloni perfect călcați, pantofi întreținuți, de parcă erau permanent noi. Stai, parcă și acum le aud scârțâitul! Alură ce nu putea să nu fie remarcată. Să mai adaug că era deschis față de oameni, popular, glumeț. Când intra într-o comunitate, se adresa tuturor zâmbind, spunea o vorbă bună, îi înviora pe cei de acolo. Dintru început, el s-a dedicat oamenilor.

Bătrânul Iordache făcu o pauză. Un timp tăcu, pe gânduri.

-N-am exagerat cu nimic povestind toate astea. Încă mai adaug. Unde s-a mai văzut ca un șef de gară să-i ajute așa de mult pe oameni? Teodor Panait era o excepție în acest sens. Știu cât îi ajuta pe cei săraci, în special pe văduvele de război. La nevoie, lua la ei acasă copiii unor necăjiți, îi spălau, îi îngrijeau, îi scoteau din mizerie. Soția lui, Ileana, era și ea o femeie vrednică, nobilă, gata să le vină în ajutor nevoiașilor. Unora foarte săraci le dădea lemne din traversele de cale ferată vechi, îi trimitea la băi, îi ajuta cu bani. Dar cum făcea rost de bani? Află că d-l Panait era inventiv, talentat, avea preocupări artistice, puse în slujba sătenilor. Punea în scenă piese de teatru, pe care singur la regiza, făcea turnee în satele din apropiere pentru a câștiga banii. Mi-amintesc că pusese în scenă Steaua fără nume și Gaițele! Se ducea cu oamenii să dea spectacole în satele din jur folosind o remorcă! Ba,

În bătaia penitei

uneori, invita cântăreți din capitală să dea spectacole în sat! Tot pentru a câștiga bani. Știu că a fost și Mia Braia! Și mai avea timp și pentru pasiunile lui: istoria și muzica. Ce om plăcut era!

„Ia te uită, se gândea Vlad, ce oameni au avut vremurile vechi ! Se pot face lucruri mari când există oameni mari, pasionați! Sufletele mari răsădesc minuni și în locuri mici!”

Coridorul din fața unei săli de judecată la tribunalul din Râmnicu Vâlcea. Atmosferă tensionată. Figuri precipitate, grupuri de oameni, gesturi nervoase, priviri îngrijorate. Teodor Panait se plimbă neliniștit de la un capăt la altul al coridorului. Ecouri de neliniște răzbăteau de sub pașii lui. Are proces. A fost acuzat de neglijență în serviciu, când, la un supracontrol, i-au găsit numere de bilete de tren lipsă din teancul verificat. E adevărat că n-a numărat biletele când a făcut controlul, deși asta era obligația lui. A avut încredere în impiegatul uneia dintre haltele avute în subordine. Nu știe dacă impiegatul în cauză însuși a chemat supracontrolul. Dar cine, altcineva? Fiica lui, Veronica, îi urmărea crispată plimbarea. De câteva ori a asigurat-o, calm, cu un zâmbet vag pe buze, că totul va fi bine, să stea liniștită. Veronica își adora tatăl și avea încredere deplină în el. Totuși, viermele îndoiei îi intrase în inimă. Rodea în sus și-n jos, zvâcnea, își urca ținta direct în capul ei, încât acolo se amestecau între ele îndoiala și încrederea. În ținuta lui impecabilă de lucrător în CFR, Teodor părea că reflectează, ținând mâna la piept. Foarte concentrat, ca-ntr-o rugăciune. Veronica se-ntreba: „pe ce și-o fi bazând încrederea? Ba mai are puterea să și zâmbească!”

L-a așteptat cu pumnii strânși să iese din sala de judecată. Când a apărut la ușă, în fața ei, zâmbea cu toată fața! Fusese achitat! A reușit să convingă juriul că a fost sabotat. Se apăraseră singur, nu și-a luat avocat. Fericită, Veronica l-a întrebat:

-Tată, de ce țineai mana la piept? Te-am văzut făcând asta pe coridor.

Atunci tata Teodor și-a desfăcut mantaua și i-a arătat, în buzunarul interior de la piept, o biblie micuță. Imediat Veronica a strigat exaltată: „A fost ajutor Divin! Un miracol, pentru că erai nevinovat!” Credea Veronica în miracole? Da, când era vorba de tatăl ei. Pentru ea era clar: o forță nevăzută aprinsese biblia la pagina adevărului, străluminând mintea judecătorului. Asta fiindcă domnul Panait și-a ridicat mereu ochii spre cer cu mare credință.

Veronica străbătea cărările grădinii bogate în vegetație din preajma restaurantului bunicului. Dar nu prea bucuroasă. Umbrele copacilor i se așezau peste umbrele gândurilor. Pâlcurile de vișini și cireși stăteau neobișnuit de tăcute. Băteau doar din aripile lor eterice stârnind unde împrejur. Și undele o învăluiau pe ea. „De când am venit la Braniște, își spunea fata în sinea ei, sunt tot cu gândul la tata. A făcut numai bine, dar a avut parte de rău. Nu pot să mai suport să-l văd șef de gară de rezervă, mutat de colo-colo, plimbat prin toată țara! Ce dureros! Ar vrea și el să se-așeze definitiv cu familia, dar cum ar putea, în situația asta? Unde să-și construiască un cuib pentru ai săi? Unde să-și sape fântână pentru apă, cum se spune? Tăticul meu cel scump și vrednic, ajuns acum pribeag, deși a câștigat procesul. Pentru că n-a mai vrut să rămână unde nu era dorit, unde era dușmănit!”

Aici, la bunici, unde s-au mutat pentru a-i ajuta, câtă vreme Teodor își tot schimba locul serviciului, aveau de toate, dar nu și bucurie. Nici de glumele bunicului cel șugubăț nu-i ardea. N-o mai făceau să se amuze. Mai ales că unele erau destul de exagerate. Odată, a intrat în biserică în timpul slujbei și i-a strigat preotului că-i arde casa. Popa a lăsat, firește, slujba, alegând acasă într-un suflet. Dar acolo totul era bine, nu ardea nimic! Altădată, i-a trimis o telegramă unei mătuși, spunându-i că bunica-i moartă. Sărmana mătușă a venit a doua zi la înmormântare îmbrăcată în negru, cu o coroană. Dar ce să vezi? Bunica a întâmpinat-o sănătoasă pe peronul gării!

Fata își spunea: „Bine că, după ce vin de la școală, mă mai cheamă bunica s-o ajut să îngrijească de copiii rudarilor. Îi spălăm și-i îmbrăcăm împreună, îi ajutam cu ce putem. Tata a învățat de la bunici să-i ajute pe oamenii sărmani și ne-a transmis și nouă acest obicei. Mi-amintesc că la Vlădiceni, comportamentul lui față de săteni i-a adus respectul și dragostea întregului sat. Povestind cu mama, într-o zi, am rememorat împreună, cu lacrimi în ochi un asemenea moment. Era a treia zi de Paști.

În bătaia penitei

Femeile veniseră în curtea bisericii cu coșurile cu mâncare, pentru a fi sfințite. Când a venit tata, trecând prin dreptul lor, s-au ridicat în picioare și i-au sărutat mâna!

Păcat că tata nu e acum cu noi serile și duminica, să ne cânte romanțe cu vocea lui sonoră și misterioasă! Să ne mângâie blajin pe mine și pe fratele meu!

Mama ne încurajează. Ne tot spune că perioada asta în care suntem despărțiți de tata e trecătoare și lucrurile se vor restabili, că tata e puternic, mai puternic decât ne dăm noi seama. Ne amintește cum el ne încuraja pe noi, în loc să fie invers. Trebuie să avem răbdare.”

„Iată-mă reîntors în Banat, întâia mea iubire, locul unde am cunoscut-o pe Ileana, soția mea minunată. Peregrinul s-a întors la începuturi.” Așa își vorbea sieși Teodor, în prima zi după întoarcerea în orașul natal al soției. Era seară, se așezase în pat să se culce, dar somnul nu venea. Era prea copleșit de gânduri, se zbătea să anticipeze ce va urma. Spera ca venirea aici să fie un nou început, cu mai multă stabilitate. Încerca să își imagineze cum va arăta casa mult dorită, pe care se hotărâse s-o construiască aici pentru familie. Făcuse planul detaliat al clădirii împreună cu ai săi. Un vis frumos, împlinire și revanșă pentru el, dincolo de frustrări și de greșeli. El, peregrinul prin prea multe gări fragile ale destinului, va avea o casă, un cuib al liniștii atât de mult râvnite! Un loc adevărat de revărsare a sufletului său plin de daruri!”

A venit târziu și somnul. Visul i-a adus-o în față pe soția lui, Ileana, așa cum era când a văzut-o întâia oară în gara din orașul ei natal: pe peron, frumoasă, cu ochi expresivi și adânci, privirea caldă. I-a zâmbit sfios noului șef de gară. Asta a fost. Un zâmbet care i-a cucerit inima definitiv și mai încolo e poveste... S-a trezit cu lumină pe față, poate chiar lumina din vis. Îl frământa întrebarea: „De ce-o fi visat-o pe Ileana acum? O fi vreun semn pentru el? Dar ce semn? Al unui sens nou dat începutului de atunci? Da, asta trebuie să fie! O reluare a începutului de atunci, într-o formulă mai bună! Voi rezista, oare? Și cu naveta la Caransebeș, unde am primit un post de mare răspundere, și cu casa? Sper că va fi ultimul meu efort sisific.”

Ziua – munca, naveta, zidirea casei; noaptea – zidirea planurilor de viitor. Poate că ar fi făcut față cu tenacitatea lui obișnuită, cu îndârjirea omului care-și înfruntă soarta, dacă cei din jurul său, rudele apropiate, n-ar fi cântit mereu, nu i-ar fi criticat proiectele. Parcă nimic din ce făcea nu era bun: „ai cheltuit prea mult, ar fi fost mai bun alt plan de casă, nu te descurci prea bine etc. Nu-i apreciau munca. Voia să-i împace pe toți, dar pe el nu-l împăcau ceilalți, din afara familiei. Uneori îl doboră oboseala, și nu era doar cea fizică. Nemulțumirile actuale le răscoleau pe cele vechi. Iată-l pe Teodor reflectând: „Acest oraș frumos din câmpia Banatului, de care am fost atras iremediabil de la bun început, nu mi-a prea adus noroc. Mai simt și acum reverberând dureros în minte ecoul primului eșec de aici: <<-Ai pactat cu un burghez, cu un dușman al poporului, deci și tu ești un dușman al poporului! –Dar am făcut-o pentru binele orașului, pentru a procura material de pavare a unor străzi! –Nu contează, ești vinovat, ești trădător al patriei, deci îți pierzi funcția >>! Și și-a pierdut-o! Era pentru prima oară când și-o pierdea. Acea primă lovitură a sorții l-a marcat profund, dovadă că de acolo, din subconștient, revenea să-i biciuiască nervii, niciodată relaxați.

Se părea că lucrurile frumoase rămăseseră în trecut... dar nu, nu era așa... Uitându-se la casa și curtea împodobite pentru nunta Veronicăi, i se părea că visează. Fiica lui ajunsese la momentul împlinirii prin căsătorie! Floare de crin! Strălucea între podoabele de nuntă. Mare sărbătoare în sufletul lui! Era un tată foarte emoționat, trăia cu intensitate momentul. Veronica l-a găsit plângând în fața tabloului părinților lui. O descărcare de suflet dând în clocot. „Ce păcat că nu sunt și ei aici să se bucure alături de mine! – i-a spus fiicei cu privirea încrețită de lacrimi!” Și-n îmbrățișarea lor, fiorul trăirii intense i s-a transmis și tinerei mirese. Inima tatălui cuprindea în ea împăcarea și iubirea.

În universul orașului se deschideau, totuși, uși pentru Teodor ca să-și reverse rezervele de căldură umană inepuizabilă. Era prezent în viața familiei, ajuta acasă, ajuta și familia Veronicăi, își aduna puterile să facă, să ajute. Idealul său era să cultive în familie și nu numai, valorile omeniei. Reușise asta din plin. Se îngriji pentru ai săi, dar și pentru alții. Oamenii îl vedeau dedicat; cânta în corul bisericii, se implica în evenimentele culturale ale orașului. Îl ajuta și faptul că era un bun orator.

În bătaia penitei

Pe stradă era la fel de pedant în îmbrăcăminte și comportament ca de obicei. Chiar impunea și în jur respectul pentru curățenie, pentru un comportament elegant, manierat. Iar fiica lui, Veronica, i-a moștenit această preocupare pentru curățenie și pedanterie în toate.

-Tată, - l-a sunat Veronica – vino acasă, am o surpriză pentru tine.

-Dacă e vorba de ziua mea, te rog nu te deranja cu nimic, nu trebuie să pregătești nimic! E destul să mă feliciți, să mă îmbrățișați.

-Totuși, treci pe la noi, chiar aș avea nevoie de ajutor la aranjatul bibliotecii.

-Bine, atunci, după repetiția de la cor.

Veronica se gândi: „politicos ca întotdeauna, nu-mi refuză nimic”. Dar când a venit, primit fiind ca sărbătorit, Teodor s-a bucurat foarte mult:

-Ce frumos ai pregătit masa! Ce varietate de mâncăruri, așezare cu mult gust și simț estetic pe platouri! Dacă ai fi avut și tu o coafură proaspătă, armonia ansamblului ar fi fost completă...

„Tata nu se dezmente”, reflecta emoționată și fericită Veronica.

Nici n-a trecut prea mult timp de la acest moment. Casa terminată îi surâdea lui Teodor, reflexie a dragostei investite în ea. Dar și ca o răsfângere de gânduri către viitor, ca o deschidere de perspective frumoase. Dar ce viitor? Naveta, grijile, învinuirile gratuite, invidia celor din jur - toate au lucrat la erodarea sănătății sale, ducând la pensionare de boală. A tot trecut prin vămile vieții, a tot plătit la fiecare trecere, a tot luptat, până când a fost nevoit să se declare învins. Greu s-a lăsat învins, nu voia să renunțe...

Obosită de jertfirea pentru lume, inima luptătorului, atinsă de tot alte și alte dureri, s-a abandonat timpuriu liniștii veșnice.

Acum Teodor Panait nu mai trecea prin nicio gară. Sau, poate, prin niște gări abandonate în sufletul său. Gări pustii acum.

.....

Vlad Georgescu ridică ochii spre bătrân ca trezit din hipnoză. I se adresa gânditor:

-Captivantă poveste! Ați povestit atât de convingător, încât în fața mea a crescut o făptură vie. Îl văd și eu clar înaintea ochilor pe Teodor Panait, mândru și demn, în ținuta lui elegantă. Un pelerin între gări. O văd pe Veronica, atașamentul și dragostea față de tatăl ei; îi văd pe toți prețuindu-l.

-Așa este, adăugă bătrânul. Drumul lui Teodor Panait a fost presărat cu multe experiențe dure, care, însă, nu i-au schimbat fondul caracterului. E bine de știut că trecerea sa prin viață a lăsat urme, a influențat oameni. Dovada clară este Veronica. Eu o știu. Are mâini de aur. Lucrează cu îngerii binelui, își deschide brațele pentru cei care au nevoie de ocrotire și ajutor. Pe mulți oameni i-a schimbat. În prejma ei nu poți fi decât generos, pedant, pus la punct.

Glasurile celor doi s-au stins sub tensiunea momentului. Povestea rostită s-a ridicat pe înălțimi astrale, dusă de energiile tainice ale grădinii, pe ale cărei cărări și-a purtat pașii, însemnându-le, șeful de gară al Vlădicenilor de altădată.

.....

Ce-a dorit, de fapt, Teodor Panait? Doar o gară numai a lui. Să dirijeze linii, dar și oameni. Viața, însă, -i fragilă, e un tren pe șine de sticlă. Dacă nu ești atent, calculezi greșit direcția, șinele se sfarmă, trenul intră în derivă...

Chipul lui, desprins din fotografie pentru câteva momente, a făcut un popas în gara vieții sale. Apoi s-a reîntors cuminte înapoi în tablou, în veșnicia timpului. A lăsat în urmă un zâmbet îngăduitor și scârțâitul pantofilor...

În bătaia penitei

Ion TURNEA

VIAȚĂ DE ADOLESCENT / Fragment / V. EXMATRICULAREA

Ziua următoare s-a ivit împeună cu un răsărit de soare superb. Mihai, Gavrilă, Sorin, Turcitu și Flavius Puiu au fost chemați de pedagog în cancelarie.

Directorul nu era la școală. A fost nevoit să plece la Reșița la o ședință. Loțitorul lui era chiar pedagogul. Acesta a prezentat întâmplarea de ieri și celorlalte cadere didactice și a luat decizia de a-i exmatricula trei zile.

Mihai văzându-se exmatriculat și-a făcut bagajul și a plecat cu prietenii într-o excursie pe Muntele Mic. Acasă nu puteau merge, pentru că acolo părinții le-ar fi cerut o mulțime de explicații.

Au petrecut trei zile de neuitat la munte. S-au cazat la cabana unui unchi a lui Mihai.

Directorul Jacotă a aflat a doua zi de exmatricularea celor cinci elevi din clasa a IX-a de la cadrele didactice. L-a poftit mai apoi în biroul lui pe autorul exmatriculării, pedagogul căminului de băieți și i-a cerut să meargă la Maciova după Mihai.

- Chiar astăzi vei merge acasă la Mihai și-l vei aduce la școală! S-a înțeles?
 - Da. Mă iertați, eu nu am știut că dumneavoastră le-ați dat învoire băieților, a încercat să se scuze pedagogul.
 - Tu să faci ce ți-am spus!
 - Da, Domnule Director.
- Pedagogul nu a avut de ales și s-a dus la Maciova. A aflat unde locuiește familia Crengan și a bătut la poartă. Tatăl lui Mihai a auzit bătăi în poartă și a deschis.
- Bună ziua.
 - Bună ziua.
 - Cu domnul Crengan aș dori să vorbesc.
 - Eu sunt.
 - Sunt pedagogul lui Mihai ...
 - S-a întâmplat ceva? A făcut vreo problemă.
 - Nu, s-a produs o confuzie.
 - Pofțiți în casă!
 - Nu mai intru. Am venit să-l iau pe Mihai la școală, pentru că s-a făcut o greșeală.
 - Ce fel de greșeală?
 - A fost exmatriculat trei zile dintr-o greșeală.
 - Mihai nu este acasă.
 - Dacă va veni acasă, vă rog să-l trimiteți la școală!
 - Firesc!
 - Bună ziua.
 - Bună ziua.

După ce s-au împlinit cele trei zile de penitență Mihai s-a gândit să treacă pe acasă înainte de a se întoarce la școală. Acasă părinții i-au pus multe întrebări.

- Ceva ai greșit, a tras concluzile tatăl, nu putea să te exmatriculeze dintr-o greșeală.
- Nu am greșit cu nimic. Îl poți întreba pe director.

A doua zi, dimineața, tatăl lui Mihai se afla în fața direcțiunii.

Directorul l-a primit în birou și l-a asigurat că fiul său este un elev eminent, cu rezultate bune la învățătură, note de nouă și zece.

- Pe mine mă interesează, Domnule Director, să termine școala.
- O să termine școala cu bine.
- Mulțumesc mult. Dacă vă supără cu ceva vă rog să mă anunțați.
- Așa voi face, dar Mihai este un elev model.
- Mulțumesc. Bună ziua.
- Bună ziua.

A știut Mihai unde să-și trimită tatăl. Directorul îi era prieten bun. Pe acest prieten bun l-a câștigat încă din prima zi de școală.

În bătaia penitei

Iulia VASILE,
elevă în clasa a V-a, Șc. Gim. Nr. 3, Oțelu Roșu

Lumea:

Un labirint fără ziduri

✿ Lumea este un labirint fără ziduri deoarece când călătorești trebuie să știi foarte bine acel loc sau trebuie să ai o hartă, fiindcă dacă nu ai niciuna dintre aceste lucruri o să te pierzi și nu o să știi unde să te duci.

✿ De exemplu Cristina s-a dus în Italia pentru prima dată însă nu a știut locurile de acolo și nici nu a știut Italiană sau engleză.

✿ Ea a vrut să meargă la un restaurant ca să mănânce spaghetti, mâncarea ei favorită, iar înșfârșit a gasit un restaurant dar pentru că nu a știut aceste limbi, nu a știut cum să spună că vrea spaghetti într-un fel ca să o înțeleagă.

✿ Așa că este foarte important să știi engleză pentru că chiar dacă nu știi unde este un loc, poți să întrebi.

☀️ Vara ☀️

🍦 Vara este un anotimp special pentru că eu m-am născut în 25 August 2009.

Vara este un anotimp senin, foarte călduros și mai plouă din când în când.

🍦 Vara noi mâncăm înghețată rece și încântătoare, mergem la mare ca să ne răcorim puțin și ne simțim că și cum suntem în cuptorul arzător de microunde.

🍦 Vara este un anotimp deosebit și unicat și o apreciem foarte mult deoarece ne scapă de școala plictisitoare și de temele chinuitoare care nu se mai sfârșesc.

🍦 Vara ne este foarte dragă, frumoasă și generoasă pentru că ne dă fructe, legume și multă distracție.

Cronică literară

Acad. Liviu Pendefunda, H.D.Litt

CANTICUM CANTICORUM

„Fiecare este o oglindă pentru celălalt,
în care se vede pe sine însuși.”

Shakespeare

“Visul pe care îl visezi singur rămâne doar un vis,
visul pe care îl visezi cu alții devine realitate.”

din scripturile antice tibetane

Sigmund Freud,¹ a dat naștere hermeneuticii psihanalitice, influențat în special de Heidegger și de fenomenologia hermeneutică a lui Maurice Merleau-Ponty². În 1900, Freud scria că titlul pe care l-a ales pentru *Interpretarea viselor* arată clar care dintre abordările tradiționale ale problemei viselor intenționează să o urmeze, aceea de a atribui un "înțeles" al acestuia. Mai târziu psihanalistul francez Jacques Lacan,³ a extins hermeneutica freudiană în multe alte domenii. Și totuși reverberăm la fiecare atingere onirică. Atunci când nu mai știi ce alegere să faci în materie de lectură și când vrei să citești ceva care să te liniștească și să îți dea puterea să mergi mai departe într-o lume plină de traduceri și de dezvoltare personală, în care poți găsi ceea ce cauți, dar e departe de ceea ce te-ar interesa ori ajuta, este bine să purcezi la esența lucrurilor.

Ei bine, dintotdeauna am citit cu plăcere, chiar și în perioada tânărului neliniștit, *Cântarea Cântărilor*,⁴. Poemul profund și plin de prosepime te conduce într-un areal temporal sacru. Ideea de banalitate a unicului sentiment de iubire conferă, însă, valoare; și mă întreb ce ar fi spiritualitatea civilizației fără acest model literar scris de Solomon sau chiar de Regina din Saba,⁵ *Cântarea Cântărilor* este una dintre capodoperele literaturii universale, ce depășește timpul și spațiul în care a luat ființă.

Mihai Eminescu își conduce dialogul, atât în proza fantastică cât și în poezie, de exemplu, în *Luceafărul*. Pentru a sugera realitatea, chiar dacă discursul se recomandă a fi oniric. Căutările și ideatica par diferite dar referința de bază rămâne tot iubirea.

Cum scriam într-o culegere de texte apărută în urmă cu ceva mai mult de zece ani, există în mod tradițional patru sensuri de hermeneutică biblică: literală, morală, alegorică și anagogică.

Cu anumite excepții, visul în creația eminesciană a fost tratat din perspectiva tematistă, a literaturii comparate, în special ca element de compoziție, ca unitate semnificantă minimală precum motivul literar. Analiza psihanalitică și hermeneutica anagogică dezvăluie însă elemente de descifrare spirituală a întregului templu ideatic. Raportul dintre înțelegere și interpretare (corelat cu cel dintre limbă și gândire), este bine conturat în lucrările lui Matei Călinescu,⁶ depășind concepția lui Wittgenstein⁷ în detrimentul filosofiei hermeneutice a limbajului (Heidegger - Gadamer, cu rădăcini în Aristotel și Humboldt)⁸.

Și iată-mă, încercând să visez, să mă transpun în reveria unui poem în proză, dedicat frumuseții sentimentelor umane, *Fata din vis*,⁹ interferență de dialog celest ascuns și în spatele unui limbaj care aduce în actualitate existența istorică a valahilor balcanici, a macedo-românilor, care odinioară, la început de secol XX și-au proclamat independența în Pind. În hermeneutica întâlnită la Sf. Augustin în *De doctrina christiana*, se subliniază faptul că semnele, umilința și dragostea sunt esențiale pentru interpretarea corectă a Scripturilor.

Mă erijez în cutezătorul cavalier ce pătrunde în tainele textului semnat de **Irina Lucia Mihalca**. În situația în care s-a încercat realizarea unei poetici a visului, demersul nostru de a-l interpreta este o deschidere asupra metamorfozelor din viziunile ei onirice aflate în athanorul analizei poetice dezvăluind o categorie estetică drept concept filozofic, mereu visul identificându-se ca monadă. Recunosc, am în față un text al cărui discurs ar putea primi șlefuirea continuă, un text primar, brut, care

În bătaia penitei

primește explorarea în spirala timpului la o valoare ascendentă și totul în perspectiva filozofico-ontologică și psihologică, a împlinirii complexe a geometrizării spațiului literar. Dar e plin de savoare, romantism, modernism și har, toate la un loc. Structurat în *cincisprezece elegii, pe firul gândului călător*, textul relatează în maniera dialogului, filosofia de viață a autoarei. *Și spectacolul nu are regie! E pur și simplu, curat, spontan, plin de emoție! (Elegia a VII-a)*. E o caracterizare perfectă a unui discurs aparent doar iluzoriu.

Parcurea fiecărui vis în lumina descriptivă alunecă între orfism și onirism în etape successive, cu nuanțe de dramatism neoromantic. *Alergi după iubire!// Când o atingi deja nu mai ești!// Perfecțiunea este doar în gândul nostru...*

Fata din vis evidențiază polifonia visului atât în cadrul mitologiei, religiei, misticii, filozofiei, psihologiei, tocmai reprezentarea unui anumit tip de cunoaștere și inițiere în aventura căutării Sinelui. ... - Nefiind în comuniune cu tine, nu poți fi nici în viață prezent, nici în lume nu ești și nici univers nu există! Este starea mea! Așa sunt mereu! (Elegia I).

Imperiul oniric poate fi descifrat și în perspectivă mitologică, pe integrarea unui axis mundi explicativ al creației lumii prin vis, *Nimic nu influențează spiritul omului, ce este așezat în el nu poate fi modificat, doar suferința diferă. Cu cât ești mai încercat, cu atât pășești mai repede spre lumina dorită. E greu să acceptăm asta, dar acesta este adevărul! (Elegia a II-a)*.

Funcția psiho-socială cu rol civilizator și cea divinatorie, în sensul predestinării și al premoniției se corelează domeniului spiritual ce nu poate ignora calea magică a viziunilor din religie. Tărâmul transcendental izvorăște la fiecare replică în care întrebările și răspunsurile în alternanță crează o lume unitară, aceea aflată sub semnul esoterismului. - *Tu știi care este cel mai frumos vis pe lumea asta? întrebă El... iar Ea îi spuse: - Cel care devine realitate! - Nu, doar cel ce ți-e interzis, doar cel dorit! În delirul literelor, visele trăiesc în multe diviziuni temporale simultan! În lumea asta, poți visa cum timpii tăi nu au timp, cum alergi după clipe ce se ascund, cum te bucuri de soarele ce nu ți cere nimic, cum te poți juca cu umbrele și niciuna să nu plângă, cum te poți bucura de tine uitându-te și de jos și de sus. (Elegia a IV-a).*

Uneori pare că alunecăm în textul unui cântec, mai frumos decât oricare altul.

Visul slujește în întregime sufletului. - *Te iubesc, câmpul meu cu flori! Avem o lume a percepțiilor curate, acel schimb energetic ce echilibrează plusul și minusul, acolo unde visul este adus pe pământ! Au înflorit bujorii imperiali și, rând pe rând, se vor deschide împrăștiindu-și petalele pe unda vântului călător! Trecutul uimește prezentul, întregul își surprinde partea, râul surprinde izvorul! Lumea asta este înclinată de oameni fără simțiri spre prabușire, hai să trecem de partea cealaltă măcar noi! (Elegia a V-a).* Și totul scăldat în spirit.

Asocierea arcanelor onirice cu filosofia copleșește cititorul acestui text remarcabil.

Visul parcurge un drum sinuos alături de evoluția reflecției, contopindu-se cu realitatea rațiunii. *Nu te teme de vise, nimic nu te poate răni acolo! Nici gândul, nici cuvântul, nici raza de soare în aerul ce trece prin oglinzile timpului! (Elegia a III-a).*

Dacă la Nietzsche, apare tripticul –filozofie, vis, artă - cunoașterea demonstrată de personajele bine conturate din vis se erijează în fragmente de cultură străveche (Heraclit, Empedocle, Pitagora, Platon, Socrate, Aristotel, Cicero, Plutarh, Marcilio Ficino, Descartes, Pascal, Rousseau, Leibniz, Schopenhauer) până la filozofii moderni și, pro domo, revenim din perspectivă psihologică, la Sigmund Freud și discipolii săi (Jung, Alder) care conferă o realitate cu forme de expresie și spiritualitate specific artei regale, pentru a ajunge la cunoașterea inconștientului.

În Elegia a VI-a întâlnim o definiție structurată în dialog a scrisului, realitate onirică... *De fapt, ce este scrisul, de ce lumea se oprește și citește ce scriu oamenii, de ce unii oameni scriu?... Ea: - Sunt stările interioare aduse la suprafață, stări, trăiri, vise, povești! / El: - Scrisul este aleea îngustă pe unde se strecoară foarte puțini! Dacă aș fi știut posibil acum să-ți fi scris pe cer ceva. Acolo se găsesc lucruri ce-așteaptă să le mângâi, dând la o parte învelișul lor din starea brută! ... Ea: - Multe lucruri sunt acolo, fiecare are un loc, chiar dacă nu crede asta! Ce-ai fi scris pe cerul nostru?! El: - "Sunt aproape"! Poeții rămân în visare, când ajung la capătul acelui drum, inaccesibil tuturor, îi opresc pe trecători și*

În bătaia penitei

le scriu bilete!... Ea: - Ești tu și uneori eu! Poeții văd și simt în felul lor, poate că și alții simt intens asta, dar nu au încredere să scrie! El: - Unii scriu mai telegrafic, alții scriu pe multe foi, trecătorii sunt diferiți, unii nu-i văd, alții citesc fugitiv, unii se așează visând cu poeții, cred că aici e taina scrisului. Sunt un trecător ce nu citește, dar îmi place să mă uit prin lacrima lor!... Ea: - Tu citești altfel! El: - Ajung acolo de unde se pornește lacrima, stau în umbra lor, uimit de frumusețea drumului îngust. Cei ce scriu caută drumul spre lumina unde suntem toți! ... Ea: - La izvoarele lacrimelor caută, lumina e în noi de o lăsam să apară! El: - Deși nu realizăm că noi toți ce-i mulți stăm în întuneric! Aici venim, găsind explicația la întrebarea "ce este scrisul", o mână de-ajutor în căutarea luminii!... Ea: - O continuă, adâncă, căutare! El: - Cine are ochi să vadă, te iubesc, omule! Simțirile absolute ale unui pământean sunt în comuniune cu universul când atingi acel punct! Pot spune "nu vreau să mă mai întorc", completând "rămân în poveste, stare, sentiment sau în dulcele vis"!.. Aș putea, fără să exagerez, să citez întreaga creație a scriitoarei, o poetă mereu în căutarea Sinelui și a realității care îi induce, aduce și răspândește sufletul în vis.

Limbaajul visului este simbolic în concepția psihanalizatorilor, inconștientul și subconștientul revelând o poetică a lui, aceea care trece prin metoda literaturii comparate prin formalism și structuralism la o hermeneutică antropologică.

Polisemia simbolurilor poate fi regăsită și în ipostaza stratificării mitului (asemănător lui Levi-Strauss¹⁰), adică în faptul că, miturile esențiale sunt îmbogățite, „colonizate” de noi practici și semnificații culturale.

Citind-o pe **Irina Lucia Mihalca** nu poți să nu revezi textele romanticilor, Hölderlin, Eminescu sau să fii îndemnat să recitești cu nesaț *Cântarea Cântărilor*.

Contact international 2019, 175-177: 381-383

1 **Sigmund Freud**, născut **Sigismund Schlomo Freud** (6 Mai 1856 – 23 Septembrie 1939), neurolog austriac, fondator al psihanalizei

2 **Maurice Jean Jacques Merleau-Ponty** (14 Martie 1908 – 3 Mai 1961) filosof fenomenologic francez, care l-a studiat pe Cezanne, pictorul care credea că, în timp ce picta, captura un moment în timp și odată trecut, nu se mai putea întoarce.

3 **Jacques Marie Émile Lacan** (13 Aprilie 1901 – 9 Septembrie 1981), psihiatru și psihanalist francez

4 **Cântarea Cântărilor** (în ebraică: **השירים** , *Shir ha-Shirim*) este una din cărțile Bibliei ebraice, aflată în secțiunea, Ketuvim, fiind cunoscută și sub denumirea *Cântarea lui Solomon*, iar în latină *Canticum Canticorum*. La evreii așkenazi se citește cartea Cântării Cântărilor sâmbăta care cade în săptămâna Paștelui (Pesah), potrivit cu obiceiul general din tradiția așkenază de a se citi la fiecare din cele trei mari sărbători Regalim o carte din Hagiografie (Ketuvim) potrivită cu atmosfera sărbătorii. Descrierile primăverii care caracterizează Cântarea Cântărilor se potrivesc Paștelui, care este Sărbătoarea Primăverii. 5 Nu se știe dacă "poemul" a fost scris de un bărbat sau de o femeie. și nici dacă e un text unitar sau reprezintă o colecție de poeme, redactate în locuri și timpuri diferite.

6 **Matei Călinescu** (15 iunie 1934, București – 24 iunie 2009, Bloomington, Indiana) critic literar american de origine română, profesor de literatură comparată, Indiana University.

7 **Ludwig Josef Johann Wittgenstein** (26 Aprilie 1889 – 29 Aprilie 1951), filosof austriac (logică, filosofia matematicii, a minții și a limbajului)

8 **Paul Cornea**, *Interpretare și raționalitate*, Iași, Polirom, 2006

9 **Irina Lucia Mihalca**, *Atât de mult pentru fericire*, Contact international, 2019

10 **Claude Lévi-Strauss** (28 Noiembrie 1908 – 30 Octombrie 2009), antropolog structuralist, belgian

În bătaia penitei

Gheorghe APETROAE,
Sibiu, eseist, poet și critic literar

IRINA LUCIA MIHALCA - FATA DIN VIS

CUVÂNT ÎNAINTE:

Cunoscută pentru prezența sa constantă în lirica contemporană, pentru frecvența apariției poemelor sale în mediile literare, succesul în concursuri literare naționale și pentru abordarea facilă a postmodernismului literar, Irina Lucia Mihalca, după apariția creației sale poetice, atât în volumele de versuri colective, cât și în cele trei volume de versuri personale, intitulate „Aliterația timpului”, Editura Însemne culturale, 2012, „Dincolo de luntrea visului”, Editura Mușatinia, Roman, 2016 și „Cerule din inima mea”, apărut la Editura Euroastampa din Timișoara, 2017, se remarcă acum cu cele cincisprezece elegii ce constituie un poem faustian de lung metraj în care se îmbină genul liric cu cel epic, înserate în volumul „Fata din vis”. Abordarea textuală este una gnostic-reflexivă și ontologică, și nu sugerează neapărat sentimente elegiace, înscrise într-un registru elegiac.

Volumul a fost realizat în cadrul proiectului Concursul Național de Literatură „Eminescu la Oravița”, fondat în 1989, manuscris premiat la ediția 2018 și apărut cu sprijinul CLUBUL MITTELEUROPA VIENA / ORAVIȚA, fotografia copertelor fiind realizată de autoare.

Vorbind de Irina Lucia Mihalca, palmaresul ei literar este impresionant, de aceea se cuvine a releva câteva date care reușesc să o repereze pe aceasta în axisul social și literar.

S-a născut la data de 05. 05. 1967, în municipiul Piatra Neamț. După studiile generale și liceale a urmat cursurile Facultății de Chimie – specializarea Tehnologia Chimiei Anorganice din cadrul Institutului

În bătaia penitei

Politehnic din Iași și, ulterior, cursurile Academiei de Studii Economice București, specializarea Gestiune Economica-Finanțe-Bănci, precum și cursuri post-universitare în domeniul managementului și afacerilor.

Activitatea literară a Irinei Lucia Mihalca este marcată de o experiență redacțională îndelungată, de publicarea volumelor de poezii colective și personale și de apariția scrierilor sale în numeroase antologii literare, în multitudinea de reviste literare din țară și străinătate, impresionantă fiind și participarea poetei la numeroase concursuri literare de poezie și proză organizate de diferite instituții culturale și de reviste literare din țară și din străinătate.

Experiența sa redacțională începe din anii 2002 - 2005, perioadă în care o găsim redactor – editor la revista IT „Era Comunicațiilor”, unde manageriază rubrica „Software de la A la Z” și este, probabil, locul din care și perioada în care Irina Lucia Mihalca își descoperă calitatea de arhitect al cuvântului, unde începe să cocheteze serios cu literatura și să-și certifice valențele literare, să participe la concursuri literare și să-și expună din creațiile sale în presa literară din țară și din străinătate. Așa se face că în anul 2009, I.L.M. participă la concursul literar organizat de revista literară „Esențe”, finalizat cu publicarea textelor valide într-un volum colectiv. În anul 2010, o aflăm participantă la concursul literar „Poezie și suflet”, organizat de publicația „Algoritm literar”, unde i se atribuie „Mențiune”. Tot în anul 2010, participă la Concursul național de poezie, proză și scenarii, intitulat „Incubatorul de condeie” - IDC 2010, ediția I, secțiunea poezie romantică și suflet, este declarată finalistă unde i se decernează Premiul I. În anul 2011 participă la concursul „Pașii profetului”, ediția a II-a, organizat de Cenaclul literar „Lucian Blaga” din Sebeș-Alba, organizat de publicația „Algoritm literar”, și i se atribuie Premiul II. În aceeași perioadă, a anilor 2010–2011, o găsim pe Irina Lucia Mihalca, secretar de redacție la „Cititorul de proză” și redactor colaborator la revista virtual-literară „Faleze de piatră”. În anul 2013, participantă la Festivalul de poezie și muzică aromânească „Lumina Maicii Domnului” și „Constantin Belimace” și în concursul literar organizat de Ministerul Afacerilor Externe la Scopie din Macedonia, pentru românii de pretudindeni, aceasta având origine aromână, este declarată finalistă și i se decernează Premiul I. În anul următor, 2014, Irina Lucia Mihalca o aflăm participantă la trei concursuri literare, respectiv la: Concursul Național de Poezie organizat de Asociația Culturală „Vatra Dudeșteană” și revista „Sintagme literare”, unde prestația sa literară este apreciată cu Mențiune, apoi, participantă la a XXXIII-a ediție a Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul”, în același an, primește Premiul I, la secțiunea manuscrise, acordat de Editura Vinea, și, tot în același an, participă la Concursul Internațional–The International Contest „Art & Life”, Japan, din Tokio, o manifestare literară internațională în care i se decernează Marele premiu la secțiunea poezie. În anul 2016 participă la Concursul Internațional de Poezie „Călător prin stele”, ediția I, Onești-Bacău unde i se decernează Premiul „Nomen Artis”. În perioada 2012 – 2016, poeta activează ca redactor la departamentul cultură la revista „Actualitatea Irl” – Dublin – Irlanda. În anul 2017 i se decernează de către „Centrul Cultural și Complexul Muzeal Teatru Vechi „Mihai Eminescu” și de Clubul Mitteleuropa Viena / Oravița, „Premiul de excelență” pentru un volum de poezie în manuscris și i se atribuie titlul de „Laureat în Litere și Arte”. Și, tot în anul 2017 i se decernează Premiul special – The International Poetry Prize – English (Franga Bardhi – 2017). În sfârșit, în anul 2018, participantă la Concursul Internațional de Publicații „Expresia ideii”, i se decernează poetei Irina Lucia Mihalca „Premiul Special al Juriului” pentru volumul de poezii „Cerul din inima mea”, apărut la Editura Eurostampa din Timișoara, 2017.

Începând cu anul 2010, creația sa poetică apare în numeroase antologii literare, dintre care amintim: „Antologia de poezie tipărită a finaliștilor concursului național literar „Incubatorul de condeie”, 2010; Antologia de poezii „Însemne”, Editura Docucenter, Bacău, 2010; Antologia de versuri „Lanțul Prieteniei”, Editura Contrafort, Craiova, 2011; Antologia de poezie „Arta sfâșiată” – 73 poeți contemporani”, coordonată de Valentina Becart, Editura ARHIP ART din Sibiu; Antologia de poezie și proză „Confluente lirice”- Editura Pim, Iași, 2012; Antologia de poezii „Amprente temporare”, volum 2, Editura Doducocenter Bacău, 2012, coordonator Cronopedia; Antologia „O zi ca un poem”- dedicată zilei internaționale a poeziei, Editura Armonii Culturale, 2013; Antologia poeziei românești

În bătaia penitei

contemporane „Însemne culturale”, Editura Armonii culturale, Adjud, 2013; Antologia Poeziei Românești Contemporane „Meridiane lirice (Aripi de vis)”, Editura Armonii Culturale, Adjud, 2013; Antologia de poezie „Roșu mocnit” sub egida „Casa gândului – Cleopatra”, Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2014; Antologia de poezie feminină „Vina zilnică a frumuseții” îngrijită de Daniela Toma, Editura ArtCreativ, București, 2018 ș. a. De asemenea, îi găsim creația sa poetică deseminată într-o multitudine de reviste de cultură și literare din țară și din străinătate, dintre care amintim revistele: „Agora”, Cluj-Napoca; „13 Plus”, Iași; „Absolut”, București; „Actualitatea literară”, Lugoj; „Apostrof”, Cluj; „Ateneu”, Bacău; „Bucovina literară”, Suceava; „Caiete silvane, Zalău; „Citadela”, Satu Mare; „Cronica”, Iași; „Destine literare”, Montreal – Canada; „Familia”, Oradea; „Feed Back”, Iași; „Familia noastră”, Tel Aviv- Israel; „Hyperion”, Botoșani, „Luceafărul”, Botoșani; „LitArt”, Târgu Mureș; „Levure litteraire”, Paris-Franța; „Oglinda literară”, Focșani; „Onyx”, Dublin – Irlanda; „Ardealul”, Deva; „Arumunet” Albania; „Actualitatea irl”, Dublin – Irlanda; „Algoritm literar”, Hunedoara; „The Alternative”, Toronto – Canada; „Alternanțe”, Munchen – Germania; „Sintagme Literare”, Dudeștii Noi-Timiș ș.a, precum și în almanahul „Sintagme Literare”, editia din 2016/ 2017/ 2018, Editura Eurostampa, Timișoara.

Din anul 2016, Irina Lucia Mihalca devine membră a Uniunii Scriitorilor Europeni din Moldova.

Volumul, intitulat **”Fata din Vis”**, despre care vom vorbi în continuare, abordează teme meditative cu seriile de principii categorial-filosofice, expuse într-un mixaj de scenarii, în proză și în versuri, scrise cu simțire, cu fascinantă imaginație și erudiție, toate în registrul onirismului generalizat și accentuat reflexiv, al cunoașterii în timp – în fond, al cuvântării ideatice a efebului în transă, fascinat de toate trăirile sale, în reamintirea, de nesfârșitele interogații ale intensei perioade existențiale, declanșată de visul comun prin care pășește, însoțit de iubita sa în Templul de Aur, în imperiul dialogului ideatic-platonician, „El”, confundat cu sufletul liniștit – Chanchala Sarvaga, „Ea”, confundată cu sufletul neliniștit – Shanti Ramya, și, uneori, cu ”Fata din vis” – Catrinel. Pentru reușita călătoriei în vis are loc dedublarea apolinică și chiar tanathică a sufletului liniștit și transfigurat – Chanchala, care poate al înțelețului sau chiar al poetei Irina Lucia Mihalca – autoarea acestei cavalcade de teme – scenarii meditative interesante.

Temele-meditații sunt parcurse în visul lor comun, numai pentru a deveni realitate, structurate în cincisprezece elegii, realizate cu recuzita și consecvența-i caracteristică discursului propensiv și auctorial al Irinei Lucia Mihalca, expuse cu lejeritate și cu multă siguranță în cadrele articulate ale genului liric și epic, condiție care îi aparține de mai mult timp și o particularizează pe autoare în literatura română contemporană.

Pentru relevarea ipostazelor existențiale în teme de meditație, aduse din vis, din mediul de transă într-un registru al realității, ale efebului și ale Fetei din vis, într-un vis comun, autoarea îi înobilează pe amândoi cu principiile genezei, ale permanenței iubirii, ființării duale și antinomice și ale eternității, întâlnirea celor două suflete în planul ficțiunii, fiind redată, astfel: „Ca în transă, începu să coboare treptele ce duceau spre adâncul fântânii. Păși prin oglinda apei, trecând printr-un tunel la capătul căruia printr-o lumină albastră se deschise Poarta Stelară spre o lume paralelă, scăldată într-o lumină neobișnuită, intensă și pură.”, iar: „Fata cu trăsături asiatice îl luă de mână, îl privi adânc. Zâmbindu-i, îi spuse: - De când te-aștept, Chanchala Sarvaga, tu știi asta, privește și-ncet vei recunoaște totul de când ai plecat de Acasă. Bucură-te de această călătorie prin timp!” (...) „O senzație de liniște, un sentiment de pace interioară și încetinire a curgerii timpului. Ce ciudat, își aminti numele fetei, Shanti Ramya!”

Discursul celor doi, „El” și „Ea”, are loc în ținutul Soarelui-Răsare al Templului de Aur, aduși aici și lăsați de Pasărea Phoenix într-un zbor elegiac, pe firul gândului călător.

Este un discurs mixat lyric și epic, consistent reflexiv și dual, „El” și „Ea”, presărat de principii filosofice categoriale și de efuziunile adolescenței, caracteristici temperamentale și reflexive ale spiritelor celor doi nominali: „El” și „Ea”, exprimate de ambii „pe firul gândului călător” comun, elegiac, de-a lungul întregii lor călătorii în vis. La intrarea în templu, amândoi „... simțiră pacea și albul liniștii, făcură câțiva pași în față și îngenunchiară, ținându-se de mână. Privind în ochii ei, se

În bătaia penitei

derula trecutul unei povești, povestea vieții lor. Știa că a mai fost aici, o recunoștea ca fiind sufletul-pereche, știa aceste locuri și viața prin care a mai trecut cândva”, (...), „... lacrimile îi inundară ochii, își revedea întreaga acea viață, totul, inclusiv despărțirea care le-a fost dat să fie, ruptura firului lor de teama lui în fața iubirii, de oscilația și neîncrederea lui. La ieșirea lor din templu, care corespunde cu sfârșitul reveriei, al transei: „Cu lacrimi în ochi, Shanti Ramaya îl îmbrățișă strâns, îi mângâie chipul și-l sărută, redându-i gustul tuturor primăverilor, acel dor nedeslușit după care tânjea.”, reamintindu-i de motivul despărțirii anterioare și de siguranța reîntâlnirii conditionate: „Ea: - Ne vom reîntâlni, nu plânge, nu te-ntrista, hai, zâmbește, Chanchala Sarvaga! Știi că ți-am înțeles frica, te-am înțeles și iertat. Trebuie să te ierți, să fii liber! Singur va trebui să descoperi pașii pierduți. Ai repetat lecția prin atâtea vieți și-o vei tot repeta până o vei parcurge. Te voi aștepta, voi avea răbdare. Nu plânge, ne vom reîntâlni!”.

Abia, atunci, când el este asigurat de o nouă revenire în timp și de o nouă reîntâlnire cu fata din vis are loc coborârea în lumina sufletului comun, în duhul liniștii, motivul regăsirii și al ieșirii din vis, la realitate: „Tânărul trecu prin oglinda apei fântânii și, fără să-și dea seama, se trezi la masa de lucru, în camera lui”.

Pe această călătorie realizată de cei doi în mirific, prin timp, într-un cadru ontogenetic și cu origini temporal-ancestrale, scriitoarea reușește să o expună cu rafinament și să o redea în formule de dialog presărate cu metaforele genuine ale reîntâlnirii în templul din care cândva amândoi plecaseră, să o condenseze cu migală și succes într-un excurs aparținător celor doi, „El” și „Ea”, în acest fascinant dialog dual și reflexiv antinomic care se constituie principiu sentențial al unei instanțe competentă în abordarea și soluționarea întregii problematice existențiale, expusă imnic în cele cincisprezece elegii, și cuprinse în acest volum, într-un mixaj savuros de proză și poezie și care ne introduce, din aproape în aproape, cu onirismul și transa, conservate pe întreg parcursul acestei ficțiuni captivante, în real. Dialogul dintre cei doi culisează constant în complexul transcendental al rațiunii din câmpul cunoașterii metafizice generalizate, fiecare având un discurs doct și metaforic, expus în cele cincisprezece elegii, fiecare dintre acestea, abordând ca temă principală, viața, adusă de efebi din vis, expusă și trăită de „El” și de „Ea”, într-o realitate obiectivată în mediul transei, de un determinism frecvent declarat.

Începutul călătoriei mirifice, prin vis și prin oglinda apei spre deschiderea porții stelare, spre o lume paralelă nu ar fi avut loc dacă acest adolescent „El” nu ar fi fost abstras din cotidian și transferat în vis, în mediul de transă, condus de o parteneră „Ea” - pereche a vieții sale, a sufletului său neliniștit, o fată interesată de destinul efebului pe întreg parcursul călătoriei elegiace, călătoria devenind comună prin timp, apariția acesteia fiind solemnă și excepțional relevantă în textul: „Fata îi făcu un semn cu mâna, îl chemă încă o dată. Pâlpâiri de lumină irizau prin pletele ei, pe chipul ei frumos. I se părea cunoscută, nu-și amintea cum și de unde. O mai văzuse, era sigur, simțea asta intens, dar unde și cum, căci totul părea un vis real, încă neînțeles.”

„Sunt gândurile unui tânăr pierdut în propriu-i trecut imaginar, care-și regăsea o plimbare uitată pe străduțe magice, lângă o fată care, cândva, era sensul și esența lui.”(...)

În călătoria imaginară asistăm la trei ipostazieri ale cadrului, la trei timpuri schimbători și materiali ale fetei din vis, percepuți de efebul în transă, de revenire din alt timp, cu schimbări care: „depind de intensitatea focului care poate purifica sau doar incendiază totul în scrum.”.

Sunt transfigurările lăuntricului fetei din vis pe care le recunoaște elegiac și le expune în ultimul capitol al poemului: „**Atât de mult pentru fericire...**”: În primul timp „era fata pe care o visase, iar apoi o regăsise în orașul secund”, cu trăsături puternic asiatice, vibrând de iubire. Sufletul ei era și al său. (...) Atunci a simțit-o profund a lui, pentru eternitate. (Ea) iubea din toată inima, ca o fată khazară, iar el, din tot sufletul, ca fanaticii arberi... Un suflet complicat”(...); În al doilea timp „iubita revenită într-un alt timp îi apărea imaginea ei nelămurită... avea suflarea de 15 ani, sufletele s-au contopit deja”, iar în al treilea timp, „când a plecat, i-a privit fericirea și dorul. Avea în sânge gustul ei. Lângă el rămăsese Cealaltă pe care o vedea (...) Plângea. I-a sărutat lacrimile.”. Era Catrinel.

De aici, încolo, începe călătoria lor elegiac-baladescă, memorabilă și imaginară în timp prin Templul de Aur, caracterizată de mobilitatea dezinvoltă și de expunerea retorică – duală și elegiacă, cu

În bătaia penitei

rafinament, a tuturor efuziunilor adolescente trăite și aduse în visul comun, laolaltă cu eluviile ființării umane din reîntâlnirea sufletului liniștit aparținător lui Chanchala Sarvaga cu sufletul neliniștit al Shantei Ramya.

Sunt spiritele ce locuiesc în adâncimea lăuntricului lor, purtate de Irina Lucia Mihalca și expuse cu abilitate ca teme de meditație, într-un imagism al înobilării evenimentțiale, necriptic, sub forma principiilor gnomice și ontice și readuse teme din vis în real, redade prin lumină și prin umbre, prin cuvinte și tăceri, prin iubire și ură, prin eternitate și trecere-în finitudine, prin singurătate și regăsire, printr-un discurs dual, de multe ori antinomic dar constructiv dialectic, din iraționalitate în simțire, în certitudine și în liniștire, în raționalitate metafizică.

În imperiul acestui moment-vis creat de Irina Lucia Mihalca s-a aflat cheia regăsirii sufletelor celor doi în lumină și unificării lor prin transă, prin: „O energie pozitivă, ceva ce te face să plutești, să te desprinzi ușor de tine”, într-o rezonanță cu universalul, până la contopirea lor spiritual-meditativă, atunci când: „Barrierile se estompează încet, chiar și prin opacitatea întunecată a nopții. Spiritele noastre comunică cu mult mai mult, o profunzime interioară, dincolo de viață și situațiile ei...”.

Sunt apologii meditative ale ființării sufletelor în regăsire și contopire pozitivă în lumină, pe un câmp cu petale de flori, expuse cu obstinație de autoare, ca laitmotiv în cele cinsprezece elegii, cuprinse în volumul său „Fata din vis”, în fiecare din elegii creându-se un peisaj interior al sufletelor contopite în lumina iubirii, dintre care unele sunt simboluri cu frecvențe constante ale universului liric, pe care îl mărețesc prin cavalcada temelor de meditație asupra sensurilor existențiale, în metafore și, acestea toate, sau cele mai multe din ele, nu pot să nu fie reținute de un cititor pasionat de lectură.

De aceea, am ținut ca pe câteva dintre acestea să le relev în continuarea acestui „Cuvânt înainte”.

Da!... Prin vis se identifică lumina ta care, transfigurată, îți înverzește și îți presară petale de margarete, de myozotis și de maci, irizând pe câmpia sufletului din „cerul nostru interior de un albastru pur”, invitându-ne la iubire, în armonii leibniziene: „Viața înseamnă destin, iar cei din jurul nostru - peisajele, decorul și întâmplările – sunt influențate de factorii de destin”, îi spune El, Ei, și: „... Omul e pus într-un complex de împrejurări, dar are libertatea deciziei. Mentea pusă în situații limită acționează surprinzător. Pas cu pas învățăm (...) Lasă-te purtat pe aripile visului tău și adu la suprafață lumina din tine”, îi răspunde ea, lui. (**ELEGIA I pe firul gândului călător**).

„**ELEGIA II pe firul gândului călător**” localizează liric de la început în versuri și o dezvoltă în proză pe aripile visului, tema începutului contopirii sufletelor pe un drum călăuzit prin simple bătaii de aripi de fluturi, spre paradis sau spre infern: „El e în oglinda ochilor ei, în fântâna adevărului,/ are culoarea ochilor ei, culoarea liniștii,/ cufundat în umbra ei cu același contur/ nu poate dormi, ochii ei îl privesc mereu.” (...) „visele ei evaporă, în abur, lumina solară./ îl fac să uite de el, să râdă, să vibreze, să simtă/ și să vorbească, pur și simplu să fie./ - O privighetoare a inimii și sângele lui!”. Și tot el, îi va spune: „...Iubirea durează cât strigătul unui luceafăr ce se stinge în mare (...) Singura moarte dulce, este din iubire. (...) Acolo unde-i libertate este motiv de creație a sufletului. Iubirea nu există, există doar o continuă căutare a ei! I-a răspuns El. (...) Hazardul plutește în verticala stelei! a zâmbit ea.” Și sufletul ei îi spune sufletului lui, împreună cu al ei într-o oglindă de fenomenologii panteiste: „- Eternitatea clipei! În veșnicia rece, doar piatra zâmbește. Suntem piatra dintre izvor și cer. În adâncul amintirilor, doar copacii mai știu frunzele scuturate în liniștea absent. Măine e doar inscripția pietrei din deșertul tăcerii”.

În „**ELEGIA III pe firul gândului călător**” autoarea reușește ca sufletele lor în vis să le transfigureze în copii cuminți, pentru ca acestea să rezoneze regenerator-meristemic și să comunice cu universalul, ea amintindu-i lui, unui suflet devenit nostalgic, că: „Sub cerul nostru, cuvintele/ nasc inscripții pe pietre, pe frunze, petale,/ pe drumul unde zefirul le risipește.”, El, dedublându-se în visul devenit realitate pentru ca să se defere într-o viziune a finitudinii chiar și tanathosului prin determinare, își expune teoria deterministă în axiome - principii existențiale, confirmată textual de ambele suflete: El: „Dincolo de trup este adevărul” (...) Îmi place să arunc cu pietre în mare, pietre verzi, roșii, albastre, lucioase, să scriu pe nisip, să-mi încânt sufletul”; Ea: „Undele se propagă în multe cercuri

În bătaia penitei

concentrice (...) Dincolo de marginea vieții mereu e una nouă cu granițe necunoscute. Un nou tărâm cu un cer mai limpede, cu un aer mai proaspăt. Orice desprindere naște un început uluitor.”

Este vorba, dar, de El, ce din lăuntricul lui se naște și ”Fata din vis” pentru care El, scindându-se, spre a se dubla, reușește devenirea cauzală și determinarea atemporală a ”Fetei din vis”, căreia pentru evidență trebuie să-i construiască ”...fundatia unde să vină Catrinel -Ea, respectiv dublura lăuntricului său, iar „Pentru asta trebuie să-i pun un câmp de petale la temelie...” , ea, realizând că „...în candela timpului nu există distanțe între suflete”, iar din petalele florilor ce răsar din nou, din semințele lor „purtate de vânt prin sărutul lacrimii de rouă”; „...petalele lor sunt răsfirate într-un alt câmp de zefir. Un câmp cu petale în care se construiesc ”fundatii – (chiar și morminte)” în multe culori.

În **“ELEGIA IV pe firul gândului călător”**, Irina Lucia Mihalca realizează o meditație asupra relativității temporale și ontologice a sufletelor reîntâlnite. „-Tu unde ești, draga mea? Spuse El./ - Aici, acolo, și aici, și acolo. Doar sunt sau fără doar, SUNT. Dar tu, tu unde ești? Întreabă Ea./ - Eu? O să mă gândesc, spuse El.”. Este un enunț presărat cu metafore de incandescență în care-s presărate petale de flori prin textul lui Shanti Ramya, precum : „Adevărul este oglinda cuvântului din ochii tăi./frumusețea este vindecarea din inima ta./ iubirea este zâmbetul impregnat pe fața ta,/ dorința este atingerea mâinii tale.” (...) sau, ea zâmbește de dincolo de timp și are pe buze mireasma începutului”, a gândului cel călător, cu valențe duale, antinome și holistice și, în același timp, deterministe: „se spune că se vor căuta mereu până vor deveni UNU, dar până atunci, se vor întoarce în locurile dragi, iar în moartea ce-i va uni vor fi doar – EU SUNT.” Este un adevăr. „...Cuvintele emană puterea misterioasă de-a vorbi prin tăceri, de-a exista în absențele lor.(...) „ Sufletul este în căutarea perechii sale.”

„ - Tu știi care este cel mai frumos vis de pe lumea asta? Întreabă El...iar Ea îi spuse: - cel care devine realitate.” (...) „ în urma fiecărui pas, timpul mușcă cu forță spațiile, lumina eliberează căderea secundelor din trecerea cuvintelor.”(...) „ toate lucrurile se-tâmplă într-un timp. Multe nu se întâmplă, dar timpul trece.”

“ELEGIA V pe firul gândului călător” se constituie într-un tratat despre structurile minerale astrale, al tiparelor reușite din consistența lor materială și spirituală comună și omogenă, în curcubeie celeste – în simfonia de gânduri-culori în materia de dincolo de cerul albastru. O prezență a sufletelor combinate, constantă, în termenii antinomici ”Da” și ”Nu”, cu o dominantă a confirmărilor și a infirmărilor, acel schimb energetic ce echilibrează plusul și minusul, toate supralicite de discursul holistic și idoneist al lui Chanchala în materia ontologicului, realizat de autoare în metafore litote: ”Trecutul uimește prezentul, întregul își surprinde partea, râul surprinde izvorul”, un recurs pentru revizuirea sentințelor fenomenologic-temporale spre pozitivare cu o dialectică evenimentțială pozitivă a ontologicului.

În **“Elegia VI pe firul gândului călător”** se descifrează tainele scrisului, ale stărilor interioare transfigurate și aduse de El la suprafață în meditații, precum stări, trăiri, vise, povești scrise de El și de Ea, de umbra lor din timpul cu umbre -cu Fata din vis- Catrinel, de toți poezii rămași în visare și de cei în clubul lunaticilor romantici sau a celor căzuți în melancolie, scrise pe curcubeie, pe bilete, pe foi, pe lacrimă, pe lumina din ei, pe suflet, scrisori în inimă pe clipă, pe cer, pe scoică, pe vise, pe câmpul cu maci, pe jumătatea din umbra gândului, pe umbra florilor și pe unda sufletelor pereche, pe palma întinsă din care se scurg fire de nisip în delta vântului și în orele clepsidrei, pe scara viselor cu rațiune în realitatea care este acolo unde ești cu gândul, în toate acestea, adevărul găsindu-l meditând la un întreg spectacol într-un om, într-un alt om, la triumful rațiunii metafizice scăpate din lățul fideismului... „Perfecțiunea este doar în gândul nostru..., alergi după iubire! Și când o atingi, deja numai ești!”, accentuează în discursul ei, spre finalul acestei elegii, Irina Lucia Mihalca.

“ELEGIA VII pe firul gândului călător” descrie o incursiune a sufletelor contopite și însoțite de copia Chanchala - Catrinel, Fata din vis, păstorul din umbră al sufletelor mari care circulă lejer prin spațiile providenței, ale astrelor în iubire cu pământului, tocmai spre o reconversie a acestora în finitudine la teluric, dar și cu recurență la iubirea simplă, la emoțiile dulci, de mulțumire a sufletului și de întoarcere la viață în fiorii regăsirii prin vis, însăși El se lamentează de lipsa de întoarcere a

În bătaia penitei

sufletului, constatând : „- Dureros este că sufletul nu are dreptul la memorie”(…) „- Sufletul este mereu un nou născut”.

În **“ELEGIA VIII pe firul gândului călător”** se pun în evidență meditațiile cu serii de teme existential-antinomice, precum: „Strângerea în brațe cu răutate poate deveni plăcere, sau când ”El: - Tot ce nu-i permis ne face să fim noi la adevăratele dorințe” (...) , „...iar dorul este, când te-a durut, odată revine într-o dulce durere.”, abordând, în același context și perenitatea memoriei: „El: Tot ce construim și tot ce scriem, rămâne, în rest niște cruci.”(...) „Ea: ... roțile timpului fără repaos se rostogolesc. Să spargem în două clepsidra ca din ea să iasă somnul adânc!” (...) „-Fiecare vine în viața noastră și lasă o bucată din el, din spiritul și sufletul lui. Vor veni și zorii când vom deschide Marea Poartă a norilor! Pentru noi vor cânta îngerii ”(...) Anotimpuri nedespărțite în care vom asculta cântecul celor două voci ale celor două suflete îmbinate în călătoria din vis – copilul și bătrânul -, „ prin care vor spune cuvântul de început și de sfârșit ”iubire (...)”. „Foarte aproape vin, sunt acolo în inima ta. Inimile au format o singură inimă.”.

“ELEGIA IX pe firul gândului călător” ne conduce la tema întâlnirii de împăcare, cum ar fi cea a gândului cu lacrima: „... gândul tău și neputința lacrimii,/ un labirint al nostalgiei” (...) și, în acest exercițiu elegiac, nu putem avea decât termeni raționali metafizici, care impun găsirea dialectică a soluției existențiale într-o ecuație exponențială a creației, a gândirii superioare a sufletului dublu și unic, devenit mare și sistemic: ”El: - Fiecare lucru își cere timpul lui, fiecare vis, visul lui, fiecare emoție, emoția ei, totul e doar o stare ce curge”, iar Ea - Shanti ramya ne introduce în sufletul sistem, în a doua ecuație existențială cu mulți termeni liberi și necomparabili cu cei din ecuația Chanchala Sarvaga, dintre care unii dificil de eliminat, decât numai prin transformări și algoritmări Gauss. Dar „- E loc de toate într-un suflet mare; avem totul- iubire, culoare, sunet, lumină, esența ideii din spatele formei , comunicarea din interior și exterior, bazată pe rezonanță. Stelele cunosc drumul, iar luna îl urmează.”, iar „Gândul curge ca și râul”. „El.: - Ne facem cursul până ajungem la fluvial ce ne-nghite pe toți”, iar „, Ea: - creația se transformă în noi forme, contururi, direcții, universuri. Tot timpul căutăm, stagnarea nu există. Asta-i universul – pulsații, respirații, floarea de lotus a luminii care se activează!”, „, parfumul toamnei îți vorbește/ de primăverile pierdute.”, mai ales atunci când fiecare dintre suflete este o oglindă pentru celălalt, în care se vede pe sine însuși. Ce inteligent aprofundat și ce frumos spus!

“ELEGIA X pe firul gândului călător” este o expunere dialectică a temelor de meditație cu privire la principiul categorial realitate, în experiența Shanti Ramya: „Ea: ... Contează mult trăirea, urcarea, nu atât privirea de pe vârful muntelui.Realitatea este acolo unde ești cu gândul.” , o expunere dialectică a luminii și fericirii: ”Ea: ... Lumina e în noi, în fiecare. În stele suntem noi, în lumina veșnică ce-nchide două suflete în aceeași crisalidă...” ; și: „Ea: - Fericirea celuiilalt contează mai mult decât a ta. Simplitatea e doar acel pur și simplu, e cea spre care ne întoarcem atunci când coborâm în inimă.”. Realitatea este în satisfacerea sufletului și trupului:

”Ea: - Orice nevoie se satisface, altfel psihicul va îmbolnăvi un organ intern. Un om senzitiv trebuie să-și găsească corespondentul, nu stoca emoția, eliberează-te!; - Doar el, sufletul, decide plecarea; ... Iubirea e dincolo de viață și moarte, lumină și izvor, vibrație și frumusețe; Catrinel s-a întors în câmp să culeagă petalele margaretelor, nu-i iese numărătoarea; Ea: ... doar prin întoarcere vom găsi drumul spre lumină”.

“ELEGIA XI pe firul gândului călător”, pe cel din seria de meditații ideatice asupra vieții interioare, în experiența comună a călătoriei prin vis în timp: ”El: În decursul vieții nu evenimentele ne doboară, ci ideile care ni le formăm în urma derulării lor, nivelul asta uneori ucide, ține de câmpul fiecăruia, depinde ce cultivă acolo.” (...) ”Ea: prin noi îngerii vorbesc, râd, glumesc, plâng, iubesc.”(...) Cuvintele vin înșirate după ce gândurile au dansat între sufletele noastre.”.”El: - Să nu mișcăm lespezile! Ascund și au o memorie a durerii”(...) ” Ea: Tăcerea este apropierea de Dumnezeu.”(...)” Ea: - Ne separă timpul și spațiul, pentru a reuși să ne întâlnim dincolo de gânduri. Prin inimă și suflet am deschis o poartă, poarta care duce spre Templul Soarelui, spre omul interior, unde locuiește adevărul.

În bătaia penitei

“**ELEGIA XII pe firul gândului călător**” abordează o temă concludivă a prezenței sufletului fetei transfigurat din vis – Shanti Ramaya în preajma sufletului meditativ – Chanchala Sarvaga: ”O fată ți-a traversat timpul-/ reamintirea unui alt timp sau doar/ o trecere temporară printr-un nou timp./ Acesta-I misterul și cheia timpului ei!”

Din “**ELEGIA XIII pe firul gândului călător**” reținem din variația temelor de meditație în care sunt antrenate cele două suflete în abordarea destinului, necunoscutului, timpului, trăirii în reamintire, imaginilor interioare, simțirii și în căutarea celeilalte jumătăți de măsură: ”El: - Ai nevoie de evenimente care-s inevitabile în viața asta pentru a te descoperi. Monotonia este ucigașul tău.” Și ” El: Nu poți avea reacții dacă nu ai emoții, nu poți astfel să te uiți în oglindă” iar ” Ea: Fără emoții nu intrăm pe nicio poartă.” (...) „El : - Pot face orice persoană să devină curgătoare pe râul meu, eu nu-mi schimb cursul, merg pe unde trebuie doar.” (...) „ Ea: - Să privești urmele scăldate de valuri.” (...) ” Două unice clipe încearcă să se atingă,/ să simtă aerul primului zbor./spre soare-ai fugit,/ca astrele stinse de mult sunt gândurile.../ timpul își cere fulgii uitării,/ în fiecare frunză te imprimi, ca o aripă ireală te simți./ ce te frământă, ce echilibru ai pierdut? Ce tempo te străbate,/ te urmărește vântul sau ploaia?” (...) un surâs luminat doar de stele,/o viață frumoasă/ cu privirea întoarsă spre inima ta! Te îmbrățișez într-Unul,/ eu, iubita ta, cea zidită în tine, vie, veșnic vie,/ cea care am avut parte de iubire,/ o iubire care a depășit moartea însăși,/ punându-mi amprenta pe ea...”

Din “**ELEGIA XIV- pe firul gândului călător**” se desprind meditațiile cu privire la viață și la trăirile ei adânci, cu esențele și tainele ei, la reamintire, trecere temporară, nimicnicie, plecarea sufletului, rechemare, simțire și iarăși iubire.

„El: - Oare, doar cei puri pot avea un răsărit de soare al lor?” ... ”Ea: - Pentru toți răsare și apune soarele, cei puri reușesc să-l înțeleagă. Doar Helios surâde... știe el ce știe.” (...)

„ El: - Frumusețea o găsești unde vrei dacă știi să o privești și să ți-o adaptezi, iar prietenia perfectă este atinsă doar dacă ne este dirijată de intensitatea luminii” și, în sfârșit, în “**ELEGIA XV pe firul gândului călător**” s-a abordat tema conștiinței sufletului, precum și temele luminii și întunericului, având ca demers trecerea treptelor spre apropierea și atingerea celor două spirite.

Aici, Irina Lucia Mihalca dezvoltă și sintetizează profunzimile conștiinței comune ale sufletului călător pe treptele axisului cunoașterii, în apropierea inimii, de unde vin și lumina abisală, și umbrele vieții, din mai mult decât a simți stările oprite la primul palier al iubirii. Fiecare simte și gândește ceva, percepe într-un anumit fel. ”El: - Sunt foarte puțini cei ce trec de prima fază (prima treaptă- instinctuală , n.n.), majoritatea devin robi acolo. A doua oară nu vor obține mai mult decât prima oară.” „ - La unii lipsesc din schema treptele. Sunt robi, acolo, la poalele vieții”. Este liberă gândirea și alegerea: „Ea: - ... tu ești mai sus. Un manuscris scris de divinitate. Un paradox pe care mulți nu-l înțeleg- cauți esența privind de pe o treaptă, simțind poezia lumii. Doar privind atent creația îi vei înțelege esența. Fiecare treaptă o pășești prin tine, prin dorința de a urca și-a înțelege altfel ”panorama” și „- De nu ne atingem sufletul atunci nu e viață; Acum sufletul tău știe ce îmbrățișez când îți spun că te îmbrățișez? Cu adevărat Omul, frumos care ești; ... Odată intrând acolo, simțindu-ți șoapta, eram conștientă că arderea ne va fi intensă. Suntem aceeași emoție, simțim instantaneu totul, observăm cu aceeași privire și înțelegere; M-ai incitat să-ți aprind candela spiritului, prin chemarea interioară. Sunt luminile noastre.”. Sunt principiiile vieții într-o călătorie a sufletelor comună, observate și evaluate prin vis. Frumos spus!

”Totu-i o trecere spre ceva. Un sens ascuns vederii noastre opace, doar visul mai ridică, uneori, voalul Tăcerii, și, uneori, simțurile ne cern clipe din adevărul luminii.”

Transfigurarea meditativă a raționalității vieții în toată complexitatea sa, Irina Lucia Mihalca o certifică în elegiile - sublimat al trăirilor înalte însumate, demonstrând o adâncă cunoaștere a principiilor gnozice și ontologice ale universalității.

Dar, problema care rămâne mereu actuală este depășirea trecerii!

În bătaia penitei

Ionel BOTA

Postfață la volumul „Fata din vis”

Templul omului, templul dragostei.
Narcoza iubirii în proza Irinei Lucia Mihalca

Cu o bună priză la fenomenul liric contemporan, fiind o poetă remarcată deja în abordările unor comentatori ai genului, Irina Lucia Mihalca scrie și proză de bună calitate, perseverând pe miza orientării discursului epic spre spectacolul durabilului, cumulând capacitatea aceasta aproape insolită, am zice, de a crea viziuni și de a împărtăși cititorului emoții, bucurii spirituale, expandări ale vieții interioare a personajelor prin proiecții încântătoare, aproape infuzate de impresivul unei lumini magice. Așadar, spectacolul prozei sale explorează adâncimea esențelor dar ceea ce se remarcă de la bun început, cum e și cazul acestei insolit-grațioase Fata din vis, câmpul cuantic-axiologic înfățișează mai degrabă gesticulația pe care o inspiră teritorii scripturale și fantasticul, sentimentul însoțitor căutărilor și căilor inițiatice.

Între două lumi, sinesteziiile duc la un liman al templului omului, mistuind în dorul de viață și de vis, dragostea ca fatalitate a tuturor lucrurilor contrapusă retroversiunii planului inefabilului în anecdotica realității fade.

Numai că armoniile, țintă a componentelor existențialului, rămân opțiunea pozitivă, marele vis al desprinderilor ancestrale, întotdeauna sub orizontul restrâns al vieții, dar expulzând aspirația fascinantului, firesc incomprehensibil, ca pasiune confesiv-meditativă a ființei care scrie. Am zice că important e, în corpusul textului, rolul cuvintelor. Visul, referință sub narcoză, trimite la o lume a fanteziei, e adevărat, dar în crevasa memoriei ea, lumea aceasta, e una statică, stilizată.

Emoții intense, bine surprinse de condeiul talentat al autoarei, ascund un mister nedefinit, o taină, ascund și cheia descifrărilor dintr-o poveste fără sfârșit.

Un vast poem întrețesând narațiunea și onirismul, un parfum exotic amintind de un document vechi, un discurs sincron cu un fel de insolită „lectură” a gândului, topografie sentimental-senzuală vastă, fac din noua carte o veritabilă șansă pentru cititor și pentru comentatorul specializat de a explora și în acest fel literatura pe care o propune astăzi Irina Lucia Mihalca.

Volumul acesta întregeste cu siguranță portretul deloc de neglijat al unei autoare contemporane despre proza și poezia căreia suntem siguri că se va mai vorbi în termeni elogioși.

EVENIMENTE

Melania Rusu CARAGIOIU

Succintă prezentare,

UN FRATE ROMÂN DIN SERBIA,
VALENTIN MIC,
PROMOTOR DE CULTURĂ NAȚIONALĂ ROMÂNĂ

(prezentare limitată respectând timpul afectat)

Într-una din sedințele trecute ale ASRAN- „Destine literare”, Dl. Alexandru Cetățeanu, Președintele Asociației, a pus la capitolul discuției o întrebare cheie: „Cine cunoaște sau ne poate spune ceva despre invitatul Valentin Mic?” S-a făcut o tăcere generală.

La următoarea ședință a apărut poetul Valentin Mic și a recitat poezii. Considerând că vecinătatea noastră din România l-a făcut cunoscut, Domnia sa nu s-a prezentat.

Recunoaștem că înainte de 1989 ne-am ocupat puțin sau deloc, noi cei din România, de comunitățile românești din lume. După această dată

Asociațiile culturale din Timișoara- Banat au fost primele care au luat legătura cu enclava de români din Serbia, mai strâns din partea D-lui Jurist Aurel Bancu, secretarul Asociației Culturale „Constantin Brâncuși” tinând legătura dintre Asociația Culturală și Presedintele Societății de Limba Română din Voivodina, Dl. Dr. Lucian Marina, Directorul postului de radio și televiziune din Voivodina-Serbia, un fervent cercetător și promotor al sculptorului și operei Constantin Brâncuși. Pe parcurs această colaborare a cuprins multiple aspecte culturale, sociale și literare. Dintre cei care au luat imediat legătura cu frații români din Serbia au fost Liga Scriitorilor Români- Timișoara- Banat, întregul concern massmedia, asociații culturale din Timișoara și Banat, amintind și Manifestări culturale comune, precum „Festivalul Doinelor”, colaborări la Muzeul Satului și la alte Foruri și asociații, între promotorii principali fiind Dl. Aurel Bancu și Dirigenții celorlate formațiuni culturale.

Noi cei din diaspora venind mai târziu în contact cu această comunitate prin ceva corespondență și donație de cărți și din partea celei care scrie aceste rânduri.

Pe parcurs s-a întetit corespondența, s-au citit articolele revistei „Logos, Curierul național, fondat în 2003 și ziare și reviste, editate de Comunitatea românilor din Serbia, cu sprijinul sau redactate de D-l Dr. Lucian Marina, sosite și în România, sporadic, și a început publicarea de materiale din partea scriitorilor din România în publicații din Serbia și vice-versa.

Observând acest gol în cunoaștere în diaspora, semnatarea acestor rânduri având și rolul meu de purtător de cuvânt al Limbii Noastre cea Română în Diaspora, încă din anul 2012, atunci devenind un colaborator mic al Regretatului Corneliu Leu, privind menținerea prestigiului Limba Română în lume precum cred, face fiecare dintre noi, am scrutat o amintire din anul 2018. Amintindu-mi cu ocazia participării mele și a fiicei mele avocat Alexandrina Caragioiu la Smpozionul Național „Radu Flora~ , de la Zrenianin, despre cei care au luat cuvântul.

Venind noi din Canada în România pentru Festivalul Limbii Române din Bazinul Vâlcea, am prins și la Timișoara o perioadă fastă de manifestări culturale și zilele festive ale Simpoziomului de la Zrenianin, când în cadrul unei mari festivități a fost dezvelit în Zrenianin Bustul Academicianului, Prof. Universitar Dr. Radu Flora, cea mai proeminentă personalitate care s-a născut și a activat plurivalent în comunitatea românilor din Serbia,

În bătaia penitei

Din Delegația de la Timișoara au făcut atunci parte jurnaliști, scriitori, persoane care l-au cunoscut personal, între care și Domnii, Dr. Pogany Andrei, Jurist Aurel Bancu și desigur și alții. Am fost însoțiți și de Redactora RadioTVRo-Timișoara, D-na Veronica Balaj.

Fiind delegată din partea STARPRESS Limba Română și făcând parte din Asociația „Constantin Brâncuși” mi s-a acordat și mie cuvântul de salut și prezentare a desfășurării evenimentului de la care venisem.

În mulțimea participanților se găsea și Dl Valentin Mic, jurnalist.

Ceeace îmi aminteam vag, spre a răspunde întrebării puse de Dl. Alexandru Cetățeanu era faptul că Dl. Valentin Mic a susținut o prezentare legată de Satul Nou, localitate care nu este deloc un sat, unde s-a născut Radu Flora. Restul datelor despre dânsul le-am cules de curând în vederea acestei prezentări.

Dl. Valentin Mic este poet, jurnalist, fotoreporter, autor de cărți, monografii, este o importantă personalitate culturală și redactor la ziarul „Tezaur bănățean”

În Satu Nou funcționează un concern cultural literar românesc compus din mai multe autorități oficiale locale, Casa de cultură, Biblioteca, Biserica ortodoxă românească, Școala generală, foruri susținute de Consiliul Național al minorității de limbă română din Serbia.

Observăm aci tăria comunității românești de a-și exercita drepturile de naționalitate conlocuitoare în domeniul culturii proprii, urmărind în același timp și armonia cu ceilalți locuitori.

Observăm tăria de a rezista a românilor în limba și credința strămoșească, rămânând în vatra plaiului din străbuni, opunându-se scindărilor vetrei strămoșești petrecută în timp...

Din bogata, dificila și responsabilă activitate a scriitorului Valentin Mic, un adevărat maestru de ceremonii, dar și un bun executant amintesc prezența sa activă la Ziua Românilor de pretutindeni. Jurnalistul Valentin Mic face parte din comitetul de organizare al Festivalului Dologve, este organizator la Marele festival de folklor. Colaborează cu material fotografic la ilustrarea elementelor cerute pentru multele materiale prinse în manifestările periodice, participă la organizarea Simpozionului Societății de Limbă română din Voivodina Republica Serbia, activează în Societatea culturală ASCA, Societatea Radu Flora, Societatea Internațională Radu Flora de la Zrenianin. Deasemenea la Memorialul Radu Flora Satu Nou, face lansări de carte la Vârșeț, este nelipsit la continuele organizări, cunoscut fiind faptul că această comunitate românească rezistă în condițiile din Serbia doar făcându-se vocală, activă, internațională. Dl. Valentin Mic este și redactor la Publicația „Tezaur Bănățean” care apare în Satul Nou, alcătuiește monografiile instituțiilor și evenimentelor românești, este și autor de cărți.

Creează uneori în colaborare, pentru documentare și alcătuirea monografiilor, semnând împreună cu Activistul cultural Dl. Ilie Baba din Satu Nou.

Pentru existența culturală a Românilor din Serbia, rezistând unui proces de asimilare, este deosebit de importantă legătura menținută cu Banatul românesc și pe plan internațional sub auspiciile celui mare om de cultură și director radio Tv, Dr. Lucian Marina, sufletul și forța acestor manifestări.

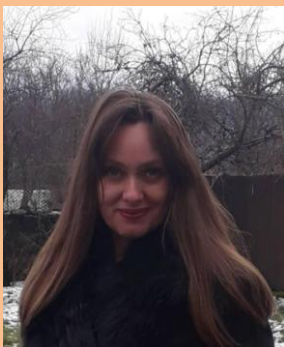
În semn de salut al acestor strădanii de existență și de afirmare a românilor să ne spunem: „Să fim mereu uniți noi românii de pretutindeni în păstrarea limbii, credinței și tradițiilor noastre!”

În bătaia penitei

Didactica

Simona Petronela MÎȚU

Construcția incidentă

Construcția incidentă reprezintă o comunicare suplimentară inserată în interiorul unui enunț, de care nu este legată sintactic și care nu este esențială pentru înțelegerea mesajului.

Construcția incidentă se izolează prin virgulă de restul enunțului.

Construcțiile incidente pot fi:

- a) cuvinte: Zău, e incredibil!
- b) grupuri de cuvinte: Mama mea, bună femeie, i-a sprijinit în demersul lor.
- c) propoziții: Verișorul meu, Dumnezeu să-i dea sănătate, mi-a dat această bicicletă.
- d) fraze: Vom studia mâine verbul, le-a spus profesorul.

Din categoria construcțiilor incidente, fac parte:

- formulele de adresare: Nu am înțeles, domnule profesor.

- adverbe și locuțiuni adverbiale: Am fost, fără îndoială, iertat. Am fost, probabil, iertat.

- cuvinte sau expresii prin care sunt transmise stări și sentimente, automatisme verbale:

Bună treabă! Felicitări! Chiar așa, frate, de ce strigi?

În bătaia penitei

Teatru

Ana – Cristina POPESCU

Coadă de rândunică / Din volumul Paradigme

Actul I

Decorul: Interiorul unei camere în centrul căreia guvernează o masă, patru scaune, o tablă de șah.

Personajele: Afdie, Miriel, Riana.

(Afdie și Miriel joacă șah.)

Afdie: În șah este la fel ca în viață.

Miriell: Încă nu am ajuns să joc șah cu propria mea viață.

Afdie: Niciodată nu este târziu să începi. Eu am jucat șah cu propria-mi viață. Dacă îmi urmărești jocul o să înțelegi.

Miriell: Ce să înțeleg Afdie?

Afdie: Cât de mult mi-am complicat viața.

Miriell: Viața este complicată de felul ei, nu trebuie să te ostenești prea mult ca să o faci și mai dificilă.

Afdie: Trebuie să mă apăr și să-mi deschid o cale de atac spre regele inamic cu scopul de mat. O să-mi sacrific o piesă foarte importantă, regina. Salvez astfel pionul. La următoarea mutare o să ajung cu pionul în poziția de fundal de unde reactivez regina.

Miriell: Mi-ai dat șah-mat. Ai câștigat Afdie!

Afdie: Ți-am spus că o să câștig.

Miriell: Am auzit și eu de această tehnică. I se mai spune coadă de rândunică. Îmi spunea profesorul de sport în liceu că există o schemă tactică prin care cu o singură piesă ataci două piese ale inamicului obligându-l să facă un sacrificiu, pe care o pierde. Inamicul își poate pierde poziția, schema proprie de atac, își diminuează puterea din centrul tablei de șah. Toate acestea duc la drumul cel mai scurt spre regele inamic cu scopul de mat. De această dată ai fost mai isteț ca mine și ai știut ce să sacrifici.

Afdie: Aceleași sacrificii le-am făcut și în viață. Am sacrificat iubirea pentru a mă realiza profesional. Parcă și acum îi văd ochii aceia verzi și plini de lacrimi. Nu mi-a fost milă de suferința ei. Am alergat după iluzii. Acum sunt pe cale să pierd tot. Am încercat să mă împart în două direcții diferite. Prima direcție a avut ochii verzi dar am pierdut-o demult. I-am dat de înțeles că pentru mine ea este prea puțin importantă și a plecat. Acum sunt la un pas de a pierde și firma, a doua cale a vieții mele. Dacă stau bine să mă gândesc aproape că am pierdut și firma, obiectivul pentru care am sacrificat iubirea.

Miriell: Mai jucăm o partidă de șah?

Afdie: Nu mai pot Miriele. Tu nu ai înțeles? Am pierdut totul. Am pierdut atât iubirea cât și profesia. Am pierdut atât dragostea cât și banii. M-am pierdut pe mine, Miriele! Mi-am pierdut propria-mi viață!

Miriell: Ești tu prea dramatic.

Afdie: Eu am avut cândva un bun prieten. A fost medic. Spun că am avut și că a fost medic, pentru că acum nu mai este. A început să urmeze cursurile Facultății de Medicină la noi în țară, dar prin anul patru a plecat în SUA și a început studiul de la zero. A ajuns un medic renumit. Și-a luat și părinții cu el în SUA. Părinții lui au fost profesori amândoi. Acest lucru s-a întâmplat înainte de 1889. Eu eram un amărât de puști care îl admira pe prietenul și unchiul său totodată. După 1889 a mai revenit în țară de două ori. Nu putea să nu-și viziteze țara din când în când. Îmi aduc aminte de niște cuvinte ale lui ce mi le-a spus înainte de a reuși la medicină. Mi-a spus că va încerca să descopere viața veșnică din boala ce înspăimântă cel mai rău omul, din cancer. Îmi explica cum din celulele canceroase poate să crească un

În bătaia penitei

alt eu. Acest eu se desprinde din cel vechi, din celula uzată și nu mai îmbătrânește niciodată. Era un vis al lui. Poate l-a citit prea mult pe Mircea Eliade, Les trois grâces. După ce a ajuns medic a făcut cercetări pentru a găsi un tratament pentru virusul HIV. Atât de sigur a fost de reușită, încât s-a infectat cu HIV pentru a experimenta pe el tratamentul. Rezultatul nu a fost cel așteptat și a murit. Asemenea lui am procedat și eu. Am fost așa de sigur de reușita mea profesională, încât mi-am sacrificat iubirea cu scopul de a o recâștiga după ce o să mă înalț. Acum am pierdut atât profesia cât și dragostea.

Mirieli: Dar ai câștigat partida de șah.

Afdie: Nu am câștigat partida cu viața.

Mirieli: Poate mai ai o șansă. De ce nu încerci să-ți recâștigi regina cum ai procedat pe tabla de șah?

Afdie: Mi-ai furat-o tu acum un an. E viitoarea ta soție.

Mirieli: Tu și Riana v-ați plăcut?

Afdie: Nu cred că există poveste mai frumoasă de dragoste. A fost și soția mea o vreme.

Mirieli: Mi-a spus ceva despre o căsătorie dar nu credeam că merită atenția povestea ei.

Afdie: Tu o iubești pe Riana?

Mirieli: Firește că o iubesc.

Afdie: Ea te iubește?

Mirieli: Așa cred.

Afdie: Ai întrebat-o?

Mirieli: Nu. Așa am înțeles, altfel de ce ar fi acceptat ideea unei viitoare căsătorii.

Afdie: Ca să-mi demonstreze mie că viața merge înainte.

Mirieli: Din câte o cunosc pe Riana nu este genul care să se joace cu sufletul oamenilor și mai ales nu-i lovește pe cei la care a ținut sau ține.

Afdie: Nu cred că m-a uitat.

Mirieli: Eu cred că te-a uitat.

Afdie: Dacă o iubești pe Riana cu adevărat ai fi capabil să-ți sacrifici dragostea pentru a o vedea fericită?

Mirieli: E greu să trăiești fără dragoste dar, dacă fericirea ei e departe de mine, aș merge până la sacrificiu.

Afdie: Întreab-o pe Riana dacă te iubește!

Mirieli: O s-o întreb.

Afdie: E timpul să merg acasă. Mă așteaptă un birou plin de dosare.

Mirieli: Dacă mai stai puțin s-ar putea să te întâlnești cu Riana. E timpul ca ea să ajungă la mine după cum mi-a promis.

Afdie: Cu atât mai mult trebuie să plec, nu doresc să mă întâlnesc cu Riana.

(Afdie se ridică de la masă ca să plece dar în același moment în cameră intră Riana.)

Riana: Ziua bună la toată lumea.

Afdie: Ciao.

Mirieli: Mă bucur că ai ajuns.

Afdie: Eu tocmai plecam.

Mirieli: (Adresându-se Rianeii.) Am înțeles de la Afdie că vă cunoașteți, așadar nu mai este necesar să vă fac prezentările.

Riana: Ne-am cunoscut cândva.

Afdie: Vă las.

Mirieli: Te rog să mai stai. Mai schimbăm cu toții o vorbă.

Afdie: Am foarte mult de lucru. Chiar trebuie să plec.

(Afdie pleacă condus de Miriel. Între timp Riana se așează la masă și studiază tabla de șah. La scurt timp se întoarce Miriel, se apropie de Riana, o sărută pe obraz și apoi se așează pe un scaun lângă ea.)

Riana: Interesantă tehnică. Cine a câștigat?

Mirieli: Afdie

Riana: El doar în dragoste a refuzat să câștige.

În bătaia penitei

Mirieli: Îl mai iubești?

Riana: Pe cine?

Mirieli: Pe Afdie.

Riana: Ce-ți veni? Cine ți-a spus că l-aș fi iubit vreodată?

Mirieli: El.

Riana: Afdie?

Mirieli: Da.

Riana: Nici acum nu a renunțat la egoismul caracteristic. Firește că nu-l mai iubesc.

Mirieli: L-ai iubit mult?

Riana: Poate că l-am iubit.

Mirieli: O dragoste adevărată nu se uită niciodată.

Riana: Atunci nu a fost o dragoste adevărată.

Mirieli: Afdie nu a uitat nimic.

Riana: Ce nu a uitat?

Mirieli: Mi-a vorbit de tine ca despre iubirea vieții lui.

Riana: Probabil știa că urmează să ne căsătorim. E foarte viclean.

Mirieli: Îl mai iubești?

Riana: Nu. Dar de uitat, nu l-am uitat.

Mirieli: Avea dreptate.

Riana: Nu avea dreptate. Eu țin la tine foarte mult.

Mirieli: Probabil ca la un frate.

Riana: Ca la un prieten foarte bun.

Mirieli: Dar nu simți acea flacără a iubirii care să te mistuie, care să nu-ți dea pace să trăiești. Acea flacără te-a ars doar pentru Afdie. Când Afdie ți-a întors spatele e posibil ca ea să-ți fi lăsat arsuri adânci.

Riana: Ce urmărești de fapt?

Mirieli: Adevărul.

Riana: Adevărul este că noi doi ne vom căsători. Afdie s-a pierdut undeva în trecut. Nici măcar nu am simțit acea flacără despre care mi-ai vorbit în timpul cât am fost cu Afdie.

Mirieli: Nu o să ne mai căsătorim.

Riana: Din pricina lui Afdie?

Mirieli: Din cauza mea nu o să ne căsătorim. Eu am iubit pe altcineva în trecut și acum acea dragoste nu mă lasă să dorm noaptea.

Riana: Dacă acesta este adevărul, rămâi cu bine!

(Riana se ridică de la masă și vrea să plece. Mirieli o prinde de mână.)

Mirieli: Acesta este adevărul ...

Riana: Prin acest neadevăr crezi că îmi poți dirija viața așa cum dirijezi o piesă pe tabla de șah?

Mirieli: Eu vreau ca tu să fii fericită.

Riana: M-ai întrebat ce m-ar face fericită?

Mirieli: Nu, credeam ...

Riana: Nu mai contează ce credea.

Mirieli: Te rog să mă ierți, eu am rostit după cum ai intuit un mare neadevăr pentru ca tu să fii fericită, eu ...

Riana: Eu trebuie să plec.

(Riana pleacă.)

Mirieli: Cine să mai înțeleagă femeile? Eu mă gândeam la fericirea ei și ea mă acuză că-i dirijez viața.

ACTUL II

Decorul: O sală de lectură.

În bătaia penitei

Personaje: Riana.

(Riana se află singură într-o sală de lectură. Stă la masă și citește câteva poezii dintr-un volum a scriitorului Mihai Eminescu. La un moment dat închide cartea.)

Riana: M-au considerat o piesă pe o tablă de șah ... Aveau o singură regină și fiecare dintre adversari și-ar fi dorit-o. Problema este că nu sunt jucători buni. Vor înțelege curând acest lucru ... Nici Miriel nu este mai presus decât Afdie. Dacă ar fi avut o nelămurire putea să discute cu mine altfel. Nu mai contează. Ce a fost a închis ochii definitiv ...

Astăzi mi-am făcut timp să citesc. Cu cât citesc mai mult devin mai bogată. O altă Riana prinde viață. În liceu îmi plăcea foarte mult să lecturez opera scriitorului Mihai Eminescu. Îmi amintesc că la una din orele de dirigiență am primit un test de personalitate. Diriginta ne-a rugat să fim sinceri. Ne-a promis că nu va face publice răspunsurile noastre, le va păstra pentru ea ca atunci când ne vom reîntâlni să vadă dacă coincid răspunsurile noastre cu ceea ce am realizat. La întrebarea: Pe cine aș dori să urmez în viață? eu am răspuns: În viață aș dori să urmez pe scriitorul Mihai Eminescu. În liceu am scris foarte multe poezii. Încă din gimnaziu am scris versuri. Poezia era pasiunea mea. Răspunsul meu a fost unul metaforic. Îmi doream să fiu poetă. Poeziile scriitorului Mihai Eminescu îmi plăceau foarte mult în acea perioadă, mă răgăseam în multe din versurile lor. Cu timpul am început să îndrăgesc foarte mult și alți poeți, în funcție de trăirile mele sufletești. În anul I de facultate poate aș fi scris Nichita Stănescu sau George Bacovia ... Prin răspunsul dat am dorit să arăt că îmi doresc să fiu poetă și doar un mare poet îmi poate fi model bun. Reacția dirigintei m-a rănit. A citit cu voce tare ce eu am răspuns cu sinceritate, deși a promis că nu va face această greșală. De atunci colegii au început să mă strige Eminescu. Nu mi-a plăcut porecla. O simțeam ca pe o jignire adusă marelui poet. Un poet de rând nu-l putea egala niciodată pe scriitorul Mihai Eminescu. Mai mult decât atât diriginta m-a muștrat că am avut îndrăzneala să îmi doresc acest lucru. Mi-a spus că puteam să scriu că îmi doresc să o urmez pe ea dar nu pe un mare poet. Poate că nu doream să o urmez pe ea, poate nici nu îmi doream să fiu profesor, poate îmi doream să fiu un om simplu care să muncească pentru o bucată de pâine iar restul vieții să și-l dedice cărții. Îmi doream să trăiesc undeva în umbră, să nu știe nimeni de existența mea, să mă hrănesc cu lumea cărților, să citesc și să scriu. Fața ascunsă a Riane din sufletul meu a fost mereu cartea. Fără carte acea Riană ar fi murit. Începând cu anul II de facultate am început să scriu proză. Aveam o mulțime de scriitori preferați. Cu fiecare operă citită descopeream ceva nou ... Am renunțat să mai scriu poezie. Simțeam că mă reprezintă mult mai bine proza. Poate nu aveam un talent deosebit dar îmi plăcea să muncesc. Făceam acest lucru cu pasiune. Îmi doream să scriu tot ce simt. Îmi doream să transmit altora prin scris tainele descoperite de mine ...

În ultimul an de facultate l-am întâlnit pe Afdie. Nu l-am plăcut dar eram mulțumită că mă place el. De fapt era mai comod să ști că cineva te iubește și îți este alături. Țineam la el ca la un frate. Am acceptat să mă căsătoresc cu Afdie după ce am terminat facultatea. După căsătorie nu am mai avut timp să scriu. Afdie avea o altă față pe care abia după căsătorie am descoperit-o. E posibil să fi considerat căsătoria cu mine o afacere. Pentru el dragostea era asemenea filelor unui proiect dar am înțeles prea târziu acest lucru. Adesea femeile sunt considerate de către unii bărbați niște sclave. Visele lor se spulberă imediat ce se căsătoresc. Așa s-a întâmplat și cu mine. Câțiva ani m-am simțit moartă. Pe urmă Afdie mi-a spus că trebuie să divorțăm. A găsit o posibilitate de a-și deschide o firmă în Canada și eu îl împiedicam în devenirea sa profesională. Am divorțat. El a plecat în Canada câțiva ani. De un an de zile am auzit că și-a deschis o firmă în țară. A renunțat la firma din Canada. În anii cât a locuit Afdie în Canada eu am încercat să mă reîntorc la viața mea cea adevărată dar am luat creionul în mână și nu am mai putut scrie. Era prea multă durere adunată în suflet.

Am continuat să citesc. Cartea este cel mai de preț lucru pe lumea aceasta. Viața cea adevărată o găsești în filele îngălbenite de vreme ale cărții. Într-o zi l-am întâlnit pe Miriel la sala de lectură. Căuta niște texte despre carte. O nepoată a sa trebuia să prezinte un referat la școală despre importanța cărții. M-am oferit să-l ajut ...

În bătaia penitei

Marii scriitori, fie măcar o singură dată în viață, nu s-au dat înapoi când eul lor creator i-a îndemnat să elogieze cartea. Fiecare a prezentat cartea în stilul lui caracteristic dar mesajul a fost același de fiecare dată. Cartea este cea mai de preț comoară a vieții omenești. „Păstrează cu scumpătate învățătura și nu o lăsa, păstrează-o, căci ea este frumusețea cea mai aleasă, avere ascunsă și tănuită.” spunea Mihail Sadoveanu. Cartea este ușa deschisă spre înțelepciune. În ea mustește învățătura pe care Sadoveanu ne îndeamnă să o păstrăm „cu scumpătate”. Fiecare e dator lui însuși să-i pătrundă fiecare literă zugrăvită pe foaie, s-o treacă prin filtrul minții și să devină mai bogat cu fiecare clipă oferită lecturii.

Omul însuși este o carte. Fiecare om are propriul univers. Cartea însă te poartă în infinite universuri în funcție de învățăturile ce le transmite, în funcție de eul creator a fiecărui autor. Scriitorul Tudor Arghezi afirmă că de-a lungul timpului omul s-a confruntat cu multe suferințe iar rezultatul acestora a fost cartea. Cartea a reușit să-l salveze pe om din întunericul necazurilor și să-l ajute, să descopere acea liniște de care avea nevoie. „Trăind în strâmtorare și hulă, omul a izbutit să se răscumpere și să se depășească, născocind graiul scris și, în sfârșit, cartea ...”

Tot scriitorul Tudor Arghezi în poezia *Ex libris* vede cartea ca pe o muzică. Fiecare particică a marelui univers își are propria-i muzică, cu atât mai mult o carte. O carte este muzica infinitelor universuri. „Ești ca vioara singură ce cântă.”

Cartea te hrănește spiritual, îți oferă apa vieții pe care au căutat-o eroii din basme. Tu trebuie doar să ști „Să sorbi ca dintr-un izvor / Seninul atâtor ape.” spune poeta Ioana Voicilă Dobre în poezia *Când deschizi o carte*. Atâtea ape, atâtea vieți și de fapt o singură carte pe care fiecare dintre noi o adună de-a lungul vieții din miile de alte cărți ce scânteiază la fiecare atingere. „Când deschizi o carte / Pătrunzi ca într-o rază,” mai spune poeta. Și cum nu ai pătrunde ca într-o rază când fiecare carte este aducătoare de lumină, fiecare carte îți mai constuiește un drum universului tău.

Dacă eu citesc un vers sau un rând dintr-o carte îl înțeleg în felul meu, dacă altcineva citește același vers, același rând, poate avea o opinie total diferită de cea pe care am avut-o eu. Astfel fiecare carte are infinite vieți și acestea în mare măsură total diferite de viața eul creator.

Atât de magică, nemuritoare și bogată este o carte, încât se naște din nou cu fiecare cititor și trăiește alături de toți cei care i-au ascultat inima. Ea este casa după cum metaforic o descrie poeta Ana Blandiana în poezia *Definiție* „... zidită din litere pe stâlpi de silabe,” ea este acea „Magică bijuterie / De cuvinte / Și imagini.” după cum frumos spune scriitorul Ion Minulescu.

„Citește și-ai să mă iubești!” sună îndemnul lui Charles Baudelaire în *Epitaf* pentru o carte osândită. Nu poți arunca o carte până nu-i pătrunzi miezul. E ca și cum ai arunca un fruct a cărui coajă s-a copt prea mult umbrită de prea mult soare, prea multe ploi și prea mult vânt. Se poate întâmpla adesea să arunci ceva în care se ascunde de fapt propria ta viață.

Scriitorul Nichita Stănescu în *Despre cuvinte și limbaj* se vede un savant atomist într-un laborator în care „Nucleul și electronii se oglindeau în propoziții prin subiect și predicat.” Fiecare scriitor are laboratorul lui. El știe să aleagă cuvintele și să înfățișeze viața. El știe să creeze. Ia cuvintele și le ajută să înflorească.

Scriitorul Mircea Cărtărescu în *Care-i faza cu cititul?*, A patra inimă vede cartea ca pe un flutur „Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa filiformă ca să soarbă apă dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu odată cu ea, ca și când ai călători pe gâtul cu pene fine al unui flutur uriaș (...)” O carte așteaptă ca tu să-i deschizi aripile pentru a zbura odată cu tine „Căci fluturile pe care zbori ești întotdeauna tu însuși ...”

Cartea îți descoperă eul tău interior, androgenul. Acest adevăr îl prezintă și Lucian Blaga în poezia *Stihuitorul*. „Chiar și atunci când scriu stihuri originale / nu fac decât să tălmăcesc / [...] / Numai astfel stihul are un temei / să se-mplinească și să fie floare. / [...] / Traduc întotdeauna. / [...] / un cântec pe care inima mea ...”

Inima eului liric picură nectarul creației iar făptura îl tălmăcește, îl traduce prin cuvinte.

În bătaia penitei

„... verbul a citi a fost mult mai important decât verbul a trăi ...“ mărturisește scriitoarea Ana Blandiana în Autobiografie și este firesc să fie așa. Fără carte viața omului nu are nicio valoare. Doar cartea păstrează în ea tainele cele mai adânci ale omenirii și nu este supusă deșertăciunii. ...

Din acea zi eu și Miriel am rămas prieteni. Am crezut că Miriel este opusul lui Afdie fiindcă este preocupat de lectură dar m-am înșelat. Dacă îmi amintesc bine nu l-am mai văzut pe Miriel preocupat de lectură după prima noastră întâlnire. A avut probabil de onorat o promisiune și a făcut-o cu ajutorul meu. Nu are importanță cum a reușit să-și onoreze promisiunea, ceea ce contează este că eu am fost la un pas de a greși a doua oară.

Acum am înțeles care este adevărata mea lume, dublul meu, cartea. „... pe mine / Mie redă-mă!“ spune scriitorul Mihai Eminescu în poezia Odă (în metru anitic) Doar cartea este lumina care mă protejează de o lume a nefericirii.

ACTUL III

Decorul: Un parc, câțiva platani bătrâni, câteva bănci.

Personaje: Riana, Lia, Vera, Relu Florescu.

(Riana se află pe una dintre bănci. Citește o carte a cărui autor este Nichita Stănescu.)

Riana: „Privește-ți mâinile și bucură-te, căci ele sunt absurde, / Și picioarele privește-ți-le, seara, drept cum stai, / atârând spre lună / [...] / Ceea ce nu e fără de Timp este, ca amintirea / E asemenea văzului mâinilor, asemenea / auzului ochilor / Eu mor cu fiecare lucru pe care îl ating / [...] / fiecare umbră pe care o arunc peste nisip / [...] / Ieși din cort, prietene, să stăm față în față, / O, prietene, cum este albastrul tău ?...“

(De Riana se apropie Relu.)

Relu: Și eu am recitat ieri poemul Enghidu a scriitorului Nichita Stănescu.

(Riana își ridică privirea spre Relu.)

Relu: Relu Florescu. (Se recomandă întinzând mâna Rianeii.)

Riana: Riana.

Relu: Riana și ...?

Riana: Doar Riana.

Relu: E bine și atât pentru început. Pot să iau loc lângă tine pe bancă?

Riana: Poți.

(Relu se așează în celălalt colț al băncii.)

Relu: E un poem despre moarte, despre durere. De ce ești așa de tristă?

Riana: Mă bucur că am întâlnit pe cineva, fie el chiar și un străin, care să vorbească aceeași limbă ca mine.

Relu: Care este albastrul tău Riana?

Riana: Albastrul meu este asemenea unui apus de soare. Văzduhul a sângerat despărțindu-se de povara griului și câteva păsări frământau fața dublă a imaginii încercând parcă să-și înfigă colțul aripilor în iluzia soarelui ce a încetat să-și mai plângă focul. Dar albastrul tău care este?

Relu: Albastrul meu este oglinda apelor line, seninul cerului, e lumina speranței.

Riana: E un albastru prea deschis.

Relu: Așa-l percep ochii mei.

Riana: Eu m-am ofilit cu fiecare clipă, „cu fiecare lucru pe care“ l-am atins.

Relu: Pentru că nu ai învățat să fii „ca amintirea“.

Riana: Nu mi-am mai privit demult absurditatea mâinilor uitând să mă bucur de ele. Am acceptat să mor treptat.

Relu: De ce? Nu putea să te oblighe nimeni să faci acest lucru.

Riana: Greșelile vieții.

Relu: De ce ai alungat de lângă tine viața? Nimeni nu-ți poate alunga viața decât tu însuși.

În bătaia penitei

Riana: Am renunțat să mai scriu. Scrisul a fost viața mea. Am întâlnit în viață un om care m-a rupt de lumea sufletului meu.

Relu: Pentru că l-ai lăsat Riana. Și tu ți-ai dorit acest lucru în adâncul ființei tale. Probabil te sacrificai pentru a-i demonstra acelui om ceva ce acum nici tu nu înțelegi. Sau poate îți demonstrei chiar ție absurdul în care îți plăcea să te adâncești.

Riana: Ai dreptate. Am pierdut totul. Acum mâinile mi-au devenit neputincioase atunci când ating stiloul.

Relu: Nu ai pierdut nimic. Tu îți dorești să-ți fie mâinile neputincioase. Imaginează-ți că acel om care te-a ținut prizonieră este un medic, că tu ai avut un accident și medicul ți-a spus că nu-ți mai poți folosi mâinile niciodată. Tu te-ai resemnat și el a încercat mai multe experiențe pe mâinile tale, nu pentru a te ajuta pe tine, ci pentru a se înălța pe el, pentru a dovedi celorlalți efectele înțeleptelor lui descoperiri. Tu erai cobaiul descoperirilor. Nu a muncit prea mult pentru a obține acest lucru de la tine. I-ai cedat ușor. L-ai lăsat să-ți pătrundă în suflet, deși nu recunoști. El a luat locul a tot ceea ce divinizai în viața ta. Acum trebuie să încerci să-ți miști mâinile. La început o să-ți fie foarte greu, aproape imposibil, dar trebuie să muncești. Cu timpul o să uiți durerea primelor încercări și imaginea cobaiului o s-o privești ironic. E prea multă toamnă în viața ta. Când o să reușești să te smulgi din toamna care te înghite treptat, cu fiecare clipă ce îți atinge creștetul, vei putea zbura spre primăvară, vei putea să te înalți, vei descoperi un alt albastru pe care îl aveai în tine dar l-ai ținut ascuns fără să ști.

O să-ți recit o poezie scrisă de Mihail Matarînga, Septembrie, prea mult, te vei regăsi în versurile ei „E mult prea mult septembrie, poete, / În versurile tale amărui / Și mult prea multe ofuri și regrete / Între coperți de carte vrei să pui. / Aruncă o privire mai departe / De toamna care tocmai te-mpresoară / Și scrie alte versuri, altă carte / Gândind la viitoarea primăvară.“

Ai fost o carte deschisă pentru acel om. E timpul să redevi o carte deschisă pentru tine însăși. Te-aș putea asemăna chiuvetei din Poema chiuvetei a lui Mircea Cărtărescu. Ai căzut într-o zi „în dragoste“. Ai iubit „o mică stea galbenă“ dar „steaua galbenă nu a răspuns [...] chemării“ și totul nu a fost decât „un vis“ care a apus.

Oamenii nu se schimbă Riana și nu doar oamenii, orice vietate. Cel care te-a hipnotizat e același. Tu ești aceeași, trebuie doar să ai voință ca să reaprinzi focul din tine.

Riana: Aseară mi-a trimis un mesaj pe telefonul mobil: Pune poze cu noi pe internet, te rog. Cu siguranță s-a lăudat prietenilor că eu nu l-am uitat și dorea o dovadă. I-am răspuns: Ești bolnav. Care noi? Nu mai există demult noi. Ce fotografii? Mie nu îmi plac fotografiile. Am observat că imaginile din fotografii sunt asemenea aerului pentru majoritatea. Toți mută un băț, se fotografiază și postează imaginea pe internet ca pe un trofeu spre a-și lăuda marea realizare. Îi mai și auzi prin toate locurile publice lăudându-și fățarnicia. Eu nu am facebook și nu exist prin fotografii. Îmi pare rău, pe mine nu mă reprezintă lucrurile acestea. Fotografiile cu tine le-am păstrat dar aparțin trecutului. Dacă fotografiile ar fi fost actuale nu erau pentru ochii altora, erau o frântură din viața noastră. Doar bolnavii vor să se afișeze și ei prin ceva și e plină mass-media de cei care-și fac meniul zilei public ... Au trecut mai bine de zece ani de când mi-ai întors spatele. Viața are un alt chip.

Relu: Mai bine nu i-ai fi răspuns nimic. El poate interpreta vorbele tale în funcție de albastrul văzut de el. Poate să perceapă cuvintele tale o răzbunare și nu un adevăr. Tu nu i-ai arătat a doua latură a vieții tale, a doua ramură a cozii de rândunică. Ai ținut-o ascunsă doar pentru tine. El nu o consideră importantă, deoarece nu ai luptat pentru ca ea să înflorească. Tăcerea este adesea mai grăitoare decât cuvântul atunci când cineva te rănește. Acum tu ai început să-ți coși rana.

Riana: Într-o seară m-a rugat să-l conduc la aeroport. Mi-a dat un sărut. Sărutul acela l-am simțit pe urmă atât de amar de parcă l-aș fi primit în grădina Ghetsimani. Mi-a promis că se întoarce mâine seară. Am așteptat seara de a doua zi cu dor. El nu a mai venit. M-a sunat și mi-a comunicat că o să-mi trimită actele de divorț.

Relu: Scrie!

Riana: Să scriu?

Relu: Lasă acea parte din tine care ai ascuns-o ani de zile să ardă.

În bătaia peniței

Riana: Îți mulțumesc.

Relu: Pentru ce?

Riana: Pentru că existi. Pentru că mi-ai arătat eul meu lăuntric care mă fierbe. ... Și totuși, februarie a intrat de o bună bucată de timp în drepturi și iarba tot nu este verde. A fost o iarnă secetoasă. Picătură de ploaie sau nea nu a plâns din nori. Părul ierbii e arămiu ca-n toamnă. Dacă-i privești chipul te adâncești într-o toamnă ce nu mai vrea să plece. E posibil ca iarba să strige Unde-i primăvara de altă dată? ...

Relu: Iar ceva din adâncurile ființei ei să-i răspundă: Caut-o în tine! Când vei descoperi primăvara din tine o să înverzești!

(În parc ajung două adolescente, Lia și Vera. Se așează pe o bancă alăturată.)

Lia: Cum te-ai descurcat cu Afdie? Toată noaptea m-a mângâiat spunându-mi că sunt Vera lui. Tu cu Miriel, Lia?

Vera: Nu mai știa cum să se poarte cu mine ca nu cumva să-mi scuture vreo petală.

Lia: Și totuși, de dimineață, vorbeau ceva despre o regină pe care și-ar dori s-o cucerească. Au făcut pariu, fiecare văzându-se câștigător.

Vera: Cum să cucerească o regină când ei nu știu să păstreze o damă?

Lia: Ai dreptate. Ne-am distrat și noi o noapte. Am mai primit și câte un colier superb care le-a cam golit portofelul.

Vera: Eu propun să mergem la o cafenea să alungăm puțin oboseala nopții care a trecut.

Lia: Ai dreptate. Aerul rece de afară nu prea ajută.

(Lia și Vera părăsesc parcul.)

Relu: Nu au niciun țel în viață fetele acestea. Trăiesc de pe-o zi pe alta și se bucură de raza moartă a unui colier. Nu e frumos că am auzit conversația lor dar nici nu am avut tăria să le spun a vorbi mai încet. Ele doreau să-și afișeze istețimea dar au căzut în ridicol. Și-au pătat singure chipul.

Riana: Eu eram regina. Mai târziu vor înțelege amândoi că m-au pierdut.

REDACȚIA DOREȘTE TUTUROR CITITORILOR UN PAȘTE FERICIT!

